

სიმღერა

მეგობარი

3

1

9

3

0

„თქვენ გნებავთ, იცოდეთ, რა არის პროლეტარიატის დიქტატურა? შეხედეთ პარიზის კომუნას. ეს გახდა პროლეტარიატის დიქტატურა“.

ფ. ენგელსი.

„საბჭოთა ხელისუფლება არის პროლეტარიატის დიქტატურის განვითარების მეორე მსოფლიო-ისტორიული ნაბიჯი, ანუ ეტაპი. პირველი ნაბიჯი იყო პარიზის კომუნა“.

ლენინი.

„კომუნა იყო პირველი პროლეტარული სახელმწიფო, რომელიც სოციალისტურ ხასიათს ატარებდა“.

კ. მარქსი.

„პარიზის მუშებმა, რომლებმაც შეჰქმნეს კომუნა—საბჭოთა ხელისუფლების ჩანასახი, გასძლეს 2 თვე და 10 დღე და ბოლოს დაიღუპნენ: ისინი დახვრიტეს საფრანგეთის კადეტებმა, მენშევიკებმა და მემარჯვენე ესერებმა—კალედონელებმა“...

ლენინი.

„ამბოხება—ხელოვნებაა, და როგორც ყოველგვარი სამხედრო და სხვა ხელოვნება ემორჩილება განსაზღვრულ წესებს, რომელთა უგულვებელყოფაც გამოიწვევს იმ პარტიის დაღუპვას, რომელიც ამაში დამნაშავე იქნება. თავდაცვის ტაქტიკა—ეს დაღუპვაა ყოველივე შეიარაღებული ამბოხებისა, ეს უკანასკნელი უკვე მტერთან შეტაკებამდეა განწირული...“ რევოლუცია არის აქტი, რომელშიაც მოსახლეობის ერთი ნაწილი თავს ახვევს მეორე ნაწილს თავის ნებას თოფების, ხიშტების, ზარბაზნებისა და სხვა საშუალებით. გამარჯვებული პარტია ძალაუნებურად იძულებული ხდება შეინარჩუნოს თავისი ბატონობა იმ შიშის საშუალებით, რომელსაც მისი იარაღი რეაქციონერებს უნერგავს“.

ფ. ენგელსი.

„კომუნა იყო პირველი ცდა პროლეტარიატისა აეღო ხელში სახელმწიფო, ძალაუფლება რომელიც აქამდე მუშათა კლასის ჩაგვრის იარაღი იყო და გამოეყენებოდა თავისი განთავისუფლების იარაღად“.

კ. მარქსი.

„უწინარეს ყოვლისა მუშათა ეს ხელისუფლება უნდა მოვიგონოთ, გადავაგლოთ თვალი წარსულს და შევადაროთ იგი 25 ოქტომბერს შექმნილ საბჭოთა ხელისუფლებას. ხოლო პროლეტარიატის წინანდელი და ახლანდელი დიქტატურის ეს შედარება მაშინვე დაგვანახებს, თუ რა ბუმბერაზული ნაბიჯი წაუდგამს წინ საერთაშორისო მუშათა მოძრაობას და რამდენად უფრო ხელსაყრელ მდგომარეობაშია საბჭოთა ხელისუფლება ჩვენში, მიუხედავად მეტად რთული პირობებისა“.

ლენინი.

„პარიზი მუშებისა, მისი კომუნით, მუდამ დიდი პატივით იქნება მოხსენებული, როგორც ახალი ქვეყნის დიდებული წინამორბედი. მისმა წამებულებმა აიგეს ძეგლი მუშათა კლასის გულში. მისი ჯალათები გააკრა ისტორიამ სამარცხვინო ბოძზე, რომლიდანაც მათ ვერავითარი ძალა ვერ მოგლეჯს“.

კ. მარქსი.

კომუნას სრული უფლება ჰქონდა გამოეცხადებინა გლეხებისათვის: „ჩვენი გამარჯვება—თქვენი იმედია“.

კ. მარქსი.

ჟღ:—კომუნარების კედელი პერლიაშეზის სასაფლაოზე პარიზში.

გადმოღებულია მხატ. გიორგი წილასანის მიერ.

რედაქცია

რემედის საპარტოლო ცენტრალურ და ტფილისის საოლქო კომიტეტების ყოველთვიური ორგანო

მარტი № 3
1930

რედაქციის მისამართი: ტფილისი კომინტერნის ქ. № 5, მეორე სართული, ტელ. 17-42.

შინაარსი.

I პარიზის კომუნისა და რემედის დღე—მიხა ცხაკაია II ბრძოლა კომუნისათვის—გუსტავ ინარი. III. კომუნა—ლევნიკულინი. IV. ციფრები, რომლებიც ყველა მშრომელმა უნდა იცოდეს. V. განგაში—სეზმან ერთაშმინდელი. VI. დავრამოთ ახალგაზრდობა რემედის რიგებში—ო—ლი. VII. „ყუმბარები“ საბჭოთა კავშირიდან—მაქს ჰელცი. VIII. ქალის სიტყვა—პ. ოდიშელისა. IX. როგორ ცხოვრობენ მესიკელი გლეხები—დონბაო. X. უფრო მეტი სიცოცხლე რემედის ორგანიზაციებში—ბ. ტოგონიძე. XI. რემედის უფრედის მუშაობა—ლევან კილაძე. XII მუშაობა სუსტია—ს. მაღლაკელიძე. XIII რემედის ორგანიზაციის მუშაობა კონსტანტინე კოკაია.

რედაქციის აზარი

რემედის ყველა საოლქო, სამაზრო და რაიონული კომიტეტები ვალდებული არიან გამოარკვიონ ჟურნალ „რემედის“-ის ხელისმომწერთა რაოდენობა და სრული ცნობები წარმოადგინონ რემედისის საქ. ცეკას გამომცემლობაში ყოველი თვის 15-დღე. წინააღმდეგ შემთხვევაში ჟურნალს ვერ მიიღებენ ხელისმომწერლები.

ჟურნალ „რემედის“-ის რედაქცია.

კომუნის გამოცხადება

პარიზის კომუნისა და რემედის დღე

18 მარტი არის ისტორიაში მუშათა პირველი მთავრობის, პროლეტარიატის დიქტატურის—პარიზის კომუნის ხ'ოვნის დღე. „ინტერნაციონალის“ ჰიმნის ავტორი ერთ-ერთ ლექსში „პარიზის კომუნის“ შესახებ სწერს: „იგი ვერსაღელებმა დაცხრილეს ტყვიით ამოწყვეტეს ასი ათასი. მათი ხსოვნა არასოდეს არ გაშქრება, ყველაფერის მორწმუნეობით—კომუნა სცოცხლობს... გაუმარჯოს კომუნას!“ დიას, მართალი იყო ჩვენი დაუვიწყარი კომუნარი-პოეტი ამხ. ეჟენ პოტიე—„კომუნა სცოცხლობს, სცოცხლობს ჩვენი სახელობანი საბჭოთა კავშირის სახით“.

პარიზის კომუნამ მხოლოდ 72 დღე იარსება. მაგრამ, მიუხედავად უაღრესად მძიმე პირობებისა, კომუნამ ამ მოკლე დროში განახორციელა დიდი პროლეტარულ-ისტორიული მნიშვნელობის მრავალი რევოლუციონური დანახიება. მისი არსებობა ხანმოკლე იყო, რადგან მან დაუშვა მთელი რიგი შეცდომები, რომლითაც ისარგებლა უფრო ძლიერმა და დაუნდობელმა მტერმა საფრანგეთის ბურჟუაზიამ მისი ისტორიული საზიზღარი ბეზადების ტიერის, გალიფეს და სხვათა მეთაურობით. პარიზის კომუნამ სამოქალაქო ომში ზედმეტი ღმობიერება და დიდსულოვნება გამოიჩინა ბურჟუაზიის მიმართ, მან ვერ ისარგებლა საფრანგეთის ბანკებში შენახული კაპიტალით მაშინ, როცა ეს მისთვის აუცილებელი იყო. იმ დროს, რასაკვირველია, მუშათა კლასი თავისი კლასობრივი ორგანიზაციით და შეგნებით ჯერ კიდევ მტად სუსტი იყო. პარიზის კომუნამ ვერ მიიღო თავის დროზე დანხარება პროვინციდან და იგი დაეცა სისხლისაგან დაცლილი. მისი საუკეთესო შვილები მსხვერპლად შეეწირენ დიად საქმეს.

აი, რას სწერს ეპოქის მიუდგომელი ისტორიკოსი: „მაისის დამლევის პარიზი ხავეს იყო გვამებით: გვამები ეყარა ყველგან — მოედნებზე, ქუჩებში, სახლებში, ბინებზე. აუარებელი გვამები ეყარა სენის ნაპირზე გვამები მიჰქონდა მდინარეს. აქა-იქ მოხანდა ორმოები, რომლებშიაც ჰყრიდნენ გვამებს“.

მაგრამ პარიზის კომუნის დროს არ დაცემულა, იგი მხოლოდ დროებით დაიხარა, რათა შემდეგ მრავალმილიონ მშრომელს ძლევამოსილად და ამაყად აეფრიალებია იგი დედამიწის ერთ მეექვსედზე, ჩვენს დიდ საბჭოთა კავშირში.

მაშასადამე, პარიზის კომუნა ჩვენი დიდი ძლევამოსილი ოქტომბრის წინამორბედი იყო. კომუნამ უდიდესი ისტორიული როლი ითამაშა, რადგან მის შეცდომებზე სწავლობდა რუსეთის პროლეტარიატი, რომელმაც ლენინურ კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ხელმძღვანელობით მიადგია ძლევამოსილი ოქტომბრის ამაყად საბჭოთა კავშირის პროლეტარიატი და მშრომელი გლეხობა ჰქმნიან მომავალი სოციალისტურ კომუნისტური საზოგადოების მკვადრ, ურყევ საფუძველს. საბჭოთა კავშირში ფართოდ იშლება კაცობრიობის ისტორიაში ჯერ არნახული სოციალისტური მშენებლობა. ამ მშენებლობის ყოველი წარმატება, თავის-თავად ცხადია, მსოფლიო ბურჟუაზიაში აძლიერებს სიბრაზეს და მძულვარებას მთელი ქვეყნის მშრომელთა სამშობლოს — პირველ პროლეტარულ სახელმწიფოს მიმართ. დღით-დღე ძლიერდება კამპანია საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, მიმართავენ ათასგვარ ცილისწამებას, ადგენენ ყალბ საბუთებს და სხვ...

ამავე დროს ბურჟუაზიულ ქვეყნებში ხდება კაპიტალის საერთო შეტევა მუშათა კლასის წინააღმდეგ. რევოლუციონურმა გარდატეხამ მთელი ქვეყნის მშრომელ მასებში, მათმა ალტყინებამ პოლიტიკურ-ეკონომიური გაფიცვების ტალღამ, აგრეთვე ხუთთ-მოზრდავი ბურჟუაზიის სასიკვდილო გმინმამ შესძრა მთელი კაპიტალისტური მსოფლიო. კაპიტალიზმის დამხობის, ე. ი. ძლევამოსილი მსოფლიო პროლეტარული რევოლუციის თავიდან აცილების მიზნით, კაპიტალის ყოველი ქვეყნებში მძვინვარებენ თანამედროვე გალიფეები და ტიერები, რომელნიც აპირებენ თანამედროვე დიდი პარიზის კომუნის — საბჭოთა კავშირის ჯალათებად გახდომას. მაგრამ პარიზის ზარბაზნების ქუხილმა უკვე გამოადგია პროლეტარიატის და თვით მშრომელი გლეხობის ჩამორჩენილი ფენებიც-კი.

აი, სწორედ აიტომ არ მომკვდარა კომუნის საქმე. იგი სიცოცხლობს მილიონებში. პარიზის კომუნართა დროსა საიმედო ხელშია და ვერაფრითარ ძალა ვერ გამოჰგლეჯს მას ხელიდან პროლეტარიატს და მის სახელობას კლასობრივ შტაბს — ლენინურ მარქსისტულ კომინტერნს. პროლეტარიატი და მთელი მსოფლიოს სხვა პათოსანი მშრომელნი პატივს სცემენ პარიზის ფიზიკურად დაღუპულ კომუნარების ხსოვნას, ამ დიდი გმირების, მუშათა მთავრობის და პროლეტარიატის დიქტატურის პირველი პიონერების ხსოვნას, პატივს სცემენ აგრეთვე მათ რევოლუციონურ მიმდევრებს, მსოფლიო ყველა მშრომელთა განთავისუფლებისათვის თავდადებულ მებრძოლთ, რომელნიც ამჟამად იტანჯებიან კაპიტალის საპათიმრობეში, მთელი ქვეყნის მშრომელნი მხურვალედ თანაუგრძნობენ მათ და შედიან წევრებად რემედასში — თეთრი ტერორის წინააღმდეგ მებრძოლ მსოფლიო ორგანიზაციაში. ყველანი რემედასის რიგებში.

არ უნდა დავივიწყოთ ჟაულ როინის 1871 წლის შესანიშნავი სურათი „როცა გნებავთ“? ეს გმირული სიტყვები მრავალათასჯერ აღმოხდათ გულიდან კომუნარებს, როცა ისინი თვალთ ხედავდნენ სიკვდილს. ეს სურათი, რომელიც აღსავსეა სიდიადით და წრმტაცი გრძნობით, თითქმის გვეუბნება ჩვენ: „გახსოვდეთ გმირები!“ ისტორიკოსი და ეპოქის კეთილშობილი ხელოვანის შემდეგ ჩვენ, ბოლშევიკებს, შეგვიძლია ვსთქვათ: ჩვენ არასოდეს არ ვივიწყებთ და არც დავივიწყებთ მათ.

გაუმარჯოს ყველა ქვეყნის მშრომელთა და ჩაგრულთა ინტერნაციონალურ სოლიდარობას!

ფართო დახმარება პოლიტიკურ პატიმრებს — აი საუკეთესო გვირგვინი პარიზის კომუნისათვის თავდადებულ მებრძოლთა საფლავზე.

გაუმარჯოს მსოფლიო კომუნას...

მიხა ცხაკაიძე

18 მარტი. ამ დაუფიწყარი დღის მონაწილეთა დიდი უმრავლესობა დღეს უკვე აღარ არის ჩვენს შორის. ზოგი დაეცა იარაღის ქვეშ, სხვები დახვრიტეს და ჩამოახრჩეს, დანარჩენებმა კი თავიანთი სიცოცხლის უკანასკნელი დღეები დაალამეს ციხე-კატორღებში. რომ შეიძლებოდეს ყველა დაღუპულთა გაცოცხლება, რომ შეიძლებოდეს შევეკითხოთ მათ, გრძნობდნენ თუ არა იმ გარემოებას, რომ იმ დღეს ხდებოდა უდიდესი საერთაშორისო ამბები, რომლებმაც საუკუნეების განმავლობაში ადამიანთა მოღვმის ისტორიაში წარუშლელი ცეცხლიანი კვალი დასტოვეს; გიპასუხებენ მორცხვით, რომ ისინი იმ დროს ამის შესახებ სრულიად არ ფიქრობდნენ. ასევე უნდა ვთქვა მეც.

შეუძლებელი იყო მაშინ პასიურად დარჩენა. ამიტომ იყო, რომ მე გავხდი ნაციონალური გვარდიელი და აღმოვჩნდი კაპიტან რერდერუს განკარგულებაში. ეს უკანასკნელი ჩქარა გაქრა სადღაც. მე გადავედი ჩემი ოლქის მერის განკარგულებაში და სათათბირო ხმის უფლებით მოვხვდი ახლად ჩამოყალიბებული დროებითი კომიტეტის შემადგენლობაში. აქ მე დამავალეს ჰოსპიტალების ჩამოყალიბება და დამნიშნეს ექიმი დიუბრისეის თანაშემწეთ. ჩვენს ძირითადს და მძიმე ამოცანას წარმოადგენდა სათანადო ჰოსპიტალისათვის სახლებისა და ყოველგვარი მოწყობილობის ჩამორთმევა. ამ საქმის დამთავრებისთანავე მე დავიწყე სხვა სამუშაოს ძებნა, რომელიც უფრო შესაფერისი იქნებოდა ჩემი მოწოდებისათვის და, რომელიც გაცილებით მეტ ნაყოფს მოუტანდა კომუნას.

ჩვენ გადაგვაგზავნეს მთელი სამხედრო საქმეების ხელმძღვანელთან.

უწინარეს ყოვლისა ის შემეკითხა, გიმსახურია თუ არა ჯარში. როცა ჩემგან მიიღო დამაკმაყოფილებელი პასუხი, იმ წამსვე დამნიშნა ლეგიონის შტაბის კაპიტნათ. ლეგიონის ყველა ოფიცრებმა ხელმძღვანელათ ავირჩიეთ ვილაც ბურსიე.

ეს ბურსიე იყო ყოფილი მეღვინე. ახალგაზრდობაში ჯარში ნამსახური და იქიდან სერჟანტის ჩინით გამოსუ-

ლი. მას ძლიერ უყვარდა ზიზილ-პი-პილოზა, სხვადასხვა სამკაულები და ალღუმი, ხოლო როცა გადამწყვეტი მომენტი დადგა, ყველაზე ადრე ის გაიქცა ბრძოლის ველიდან.

ჩვენ ვესწრებოდით საჯარო კრებებს, მე გამოვდიოდი კომუნის პასივობის წინააღმდეგ, ვაფრთხილებდი მათ ვერსაღებებისასაგან მოსალოდნელი თავდასხმებისაგან, მაგრამ ყველგან წინააღმდეგობას ვხედავდი. მეუბნებოდნენ: ვერსაღი ვერასოდეს ვერ გაბედავს ჩვენს წინააღმდეგ გამოლაშქრებასო.

მართლაც, მოხდა ის, რაც მოსალოდნელი იყო. აპრილის 2-ს ვერსაღელები შეტევაზე გადმოვიდნენ სათანადო მომზადებული ჯარებით, დეზორგანიზაციაქმნილ და გახრწნილ ვერსაღის ჯარებში წესრიგი დაამყარეს, მის რიგებში მყოფ ახალგაზრდა მეომრებს მისცეს სათანადო უფლებები — ჩვენ კი მათ თვალში ვიყავით უბრალო ბანდიტები, ყაჩაღები და ქურდები. ამას დაუმატეთ ის გარემოებაც, რომ მათ მისცეს ღვინო გაორკეცებული ულუფით, ამავე დროს ნება დართეს თავისუფლად თარეშისა, როცა პარიზს დაიკაუებდნენ.

აპრილის 2 ისევ გაისმოდა ზარბაზნის ხმა, ნაციონალური გვარდია გაგზავნილ იქნა მტრის შესახვედრად, რათა ის არ შემოეშვა ქალაქში. მტრის არ დაშვება ადვილი სათქმელია. მაგრამ რას აკეთებდით თქვენ, გადაცვლილნო კომუნის წევრონო მარტის 18-დან აპრილის სამამდე?

იმ დღეს სროლაში მონაწილეობა არ მიმიღია, რადგან შტაბი ადგილზე რჩებოდა, არა მარტო ახალი ნაწილების მოსამზადებლათ, არამედ იმიტომაც, რომ მოსალოდნელი იყო შინაური კონტრ-რევოლუციის აფეთქებაც.

აპრილის 3 ბრძოლა გათავდა ჩვენთვის მეტად ცუდ პირობებში. მონვალერიენის სიმაგრე, რომელიც გასაღები იყო სხვა დანარჩენი პოზიციების, წინდაუხედავობისა და გაუფრთხილებლობის გამო მოწინააღმდეგეთა ხელში აღმოჩნდა. ტიერის გაქცევის შემდეგ ამ სიმაგრისაკენ გაგზავნილ იქნა ნაციონალური გვარდია საზღვაო ოფიცრის ლუიეს ხელმძღვანელობით. ეს კაცი ცნობილი იყო მხოლოდ იმით, რომ მან სილა გააწნა იმპერიის ერთ-ერთ წარმომადგე-

გაუმარჯოს კომუნას!

ნელს — კასანიაკუს. ეს არც ისე დიდი დამსახურება იყო, მაგრამ მაშინ ხალხის ნაკლებობა იყო და ეს არარა, მუდამ ღვინით გაღებოდა ადამიანი კინაღამ დიდი კაცი შეიქნა. როცა ის გამოცხადდა სიმაგრე მონვალერიენზე, ამ სიმაგრის ყოფილმა კომენდანტმა ოფიცერმა განუცხადა მას, მე თვით გაგაზარებ ამას კომუნისთვისო. ლუიემ დაუჯერა ეს, მაგრამ, როცა კომუნის ჯარების წყებები გავიდნენ ქალაქიდან, ამ სიმაგრეზე დადგმულმა ზარბაზნებმა საშინელი ცეცხლი გაუხსნეს მათ. ნაციონალურმა გვარდიელებმა იფიქრეს, გაგვიდესო. ფაქტურად ეს ასეც იყო ლუიესა და მთელი ჯარების წინდაუხედავობის გამო, რომლებმაც ვერ გაამაგრეს პოსტი და ისე გადავიდნენ ვერსაღის წინააღმდეგ.

ამ დღიდან ჩვენი მდგომარეობა საგრძნობად ფერხდებოდა. ქალაქიდან საგრძნობი მანძილით დაშორებული

პოზიციები სრულიად მიტოვებული იქნა და კომუნამ დაიწყო თავდაცვითი ომის წარმოება, რომელიც არ შეიძლებოდა დამარცხებით არ დამთავრებულიყო.

პრუსიისა და ვერსაღის ჯარებს შუა მომწყვდეული კომუნის ხსნა შეეძლო მხოლოდ პროვინციას. მაგრამ, როგორც ვიცით, ვიდრე ის გამოფხიზლდებოდა, უკვე დიდიმორჩილეს.

რაც შემეხება მე, ჩუმსა და შეუმჩნეველ ოფიცერს, ვასრულებდი პოლკოვნიკ როსსელის ბრძანებებს. რამდენიმეჯერ ხელვმძღვანელობდი მაგარ შეტევას, ღამით დავდიოდი ქალაქში. მე ბევრჯერ მომიხდა აგრეთვე დარაჯთა განწესება და განაწილება ნაციონალური ბანკის დასაცავად, რომელსაც ჩვენ „ვუფრთხილდებოდით“.. ვერსაღელებისათვის...

მაისის 22 ტიერის ჯარები შემოიჭრნენ პარიზის გალავნის კარებით. სტრატეგიამ აჯობა თავგანწირვას.

ლაპარაკობდნ ლალატის შესახებ, მაგრამ სინამდვილეში მტერმა გაიმარჯვა მხოლოდ რიცხობრივი სიძლიერით და უკეთესი ხარისხის საომარი იარაღის წყალობით. კომუნის ჯარისკაცები, რომლებიც ქალაქზე ითვლებოდა 200000, ფაქტიურათ იყო მხოლოდ 50.000 კაცი. უკანასკნელ დღეებში, როცა გადამწყვეტი მომენტი იყო, ეს რაოდენობა 15000—20000 მივიდა.

მაისის 24 მე მივიღე ბრძანება, რომლის თანახმად უნდა წავსულიყავი საარტილერიო პარკში, იქიდან უნდა გამომეტანა ორი ზარბაზანი ვანდომის მოედნის დასაცავათ. მე დავალე-ბული მქონდა აგრეთვე წავსულიყავი ქალაქის რატუშაში და გამეგო, თუ რატომ აგვიანებდა დელეკლიუზი ქალაქის თავდაცვის საქმეს. მე იქ გავიგონე მთავარსარდლისაგან შემდეგი სიტყვები:

— ცეცხლი წაუკიდეთ ყველაფერს, რასაც ვერ დაიცავთ.

სალამოს მე დავბრუნდი უიარალოთ და მოვახსენე ჩემს პოლკოვნიკს, რაც გავიგონე დელეკლიუზისაგან. მან სთქვა, მე ამას ვერ ვიზამ, ცეცხლს ვერ წავუკიდებო.

ჩვენს უბანში მთელი ღამის განმავლობაში სიმშვიდე იყო, მაგრამ მე მაინც მოწმე გავხდი იმისა, თუ როგორ ინგრეოდა ტიულიერის სასახლე, ნაპოლეონ პირველიდან დაწყებული, საფრანგეთის ყველა მეფის საბრძანებელი. ეს იყო უდიდესი სანახაობა. ვიჯექი ცხენზე, ვხედავდი, თუ როგორ ნთქავდა ავაარდნილი ხანძარი უზარმაზარ სასახლის კედელს, როგორ ვარდებოდნ ძირს თაღები და ბოლში ჰქრებოდნ ზარშლების სურათები. ანაზღად გაისმა საშინელი აფეთქების მრგვინავი ხმა—ტიულიერი ჰაერში გაფრინდა.

მეორე დღით მაგიღეთ ახალი ბრძანება. უნდა დაგვეწვა მეფის სასახლე „პალე-როიალი“. და რატუშისაკენ უნდა დავეხია, სასახლესა და მის შუა ამართულ ბარიკადების დასაცავათ.

ჩქარა რატუშას ცეცხლი წაეკიდა. მოვარდნ საწყობებიდან ყუმბარები გამომეთრია. მე გადამაგზავნეს პერ-ლა-შეზზე, რათა იქიდან გამემსნა ზარბაზნის ცეცხლი, რადგან ზარბაზნებს ნიშანში ძალიან მცირე მანძილზე მი-

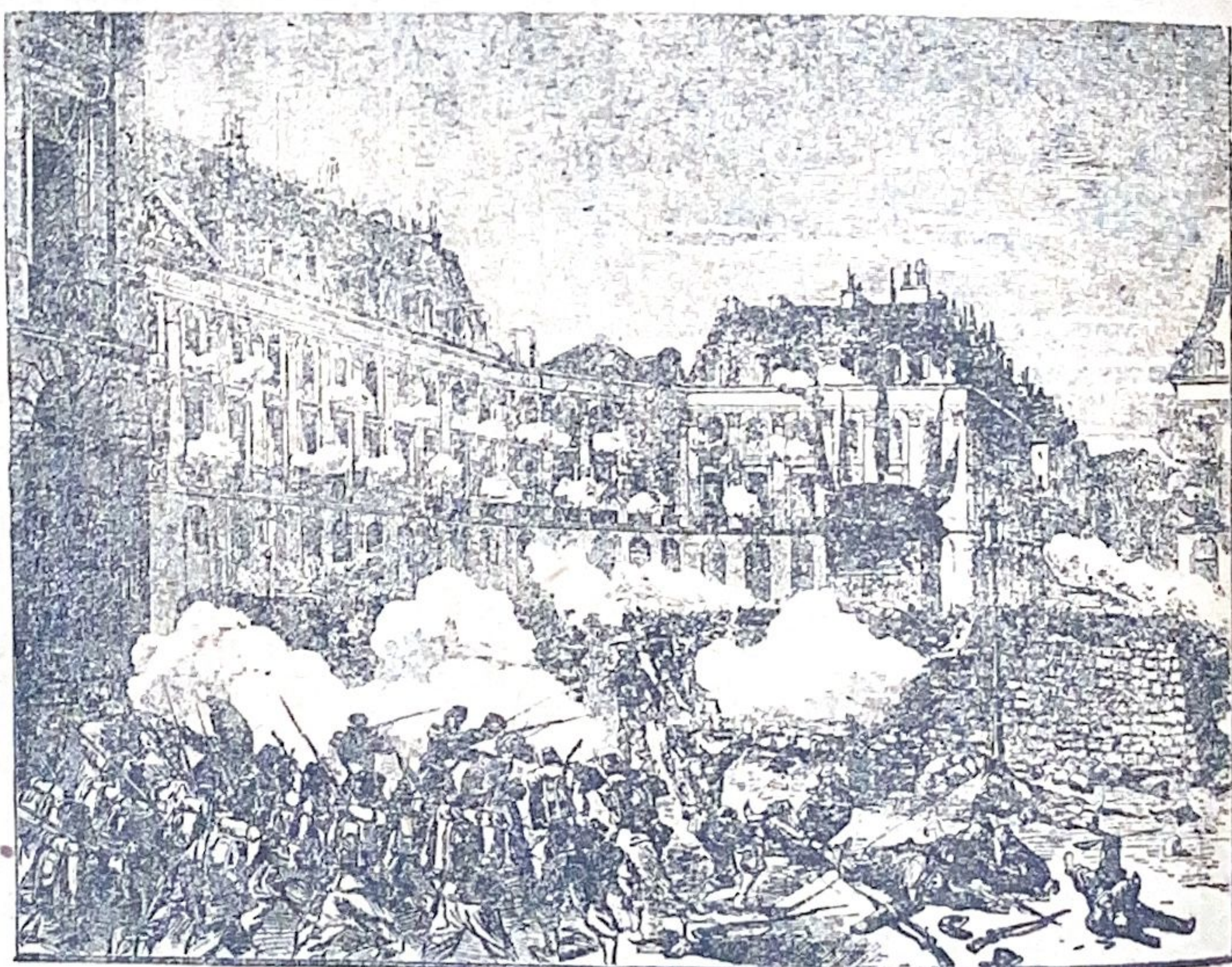
ჰქონდა. მოახლოვდა სალამო. საფახ-ტი წვიმასავით ცვოდა. მე თავი შევაფარე მახლობელ სახლს, სადაც სრულიად მოულოდნელათ შევხვდი ჩვენს ყველაზე უკეთეს ოფიცერს—კერდე-რუას.

დღით მე შევჯექი ცხენზე და ვცდილობდი მივსულიყავი რატუშას-თან, რათა დაძვთვალერებია მოახლოვებულიყვენ თუ არა ვერსალელები. სენტ-ანტუანის ქუჩაზე მე წავაწყდი ერთ კაცს, რომელიც გინებით იკლებდა იქაურობას. ის უწყალოთ ლანძღავდა უკან დახეულებს. მე მისთვის პასუხი არ გამიცია, ჩემგან 200 ნაბიჯზე ატყდა სროლა. ტყვია ზუოდა ჩენს ირგვლივ, მაგრამ ის კაცი ადგილიდან არ იძროდა. რამდენიმე საათის შემდეგ ვერსალელები დაეპატრონენ ამ ბარიკადებს.

ბასტილიის მოედანი გადის რვა ქუჩაზე. ჩვენ გავმაგრდით სალამომდე, შემდეგ გადავედით სერიზეს ქუჩაზე გამართულ ბარიკადაზე. მე შემომიერთდა ვიღაც უცხოელი, რომელსაც ეცვა „საფრანგეთის მეგობრის“ ტანისამოსი. ის მძიმეთ დაიჭრა სერიზეს ქუჩასე ამართული ბარიკადის დაცვის დროს. მე წავედი როიალის ქუჩაზე, რათა დამეთვარიერებია, მოახლოვდნ თუ არა ვერსალელები. ჩემთან იყვენ რამდენიმე კერძო მოქალაქე და ნაციონალური გვარდიელები. ერთმა იშათ-

განმა მაცნობა, რომ ჩვენი ამხანაგი „საფრანგეთის მეგობარი“ დაიჭრა. მეორე დღით ბასტილიის მხრიდან ალყა შემოარტყეს. შემოსულებს ვერ გავუმკლავდით და დავიხიეთ ბელევილიის, შარონისა და მე-ლიმონტანის მიმართულებით. კომუნის წევრებისაგან მე შევხვდი მხოლოდ სამ კაცს, რომლებსაც განუცხადე პროტესტი რატუშის ევაკუაციის გამო და მოვსთხოვე ახალი განკარგულებები. ამ დროს ჩვენთან მოვიდნ ნაციონალური გვარდიელები და მოგვთხოვეს ჩავეებარებია მათთვის მეთაური და დროშა. მე გამოვედი, და ჩვენ გავწიეთ რიშარ-ლენუარის ბულვარისაკენ. ჩვენ შევხდით პოლკოვნიკს, რომელმაც გვიბრძანა გაგვემაგრებია ბარიკადა, რომლის დაკარგვა საფრთხეს უმზადებდა რესპუბლიკის მოედანს, სადაც მომქმედ ჯარს სარდლობდა თვით დელეკლიუზი. ჩვენმა ჯგუფმა შეასრულა ეს ბრძანება. ჩემთან გამოიყვანეს ჯაშუში ვერსალელი, რომელიც იქვე დავხვრიტეთ.

მე თავი შევაფარე პერ-ლა-შეზს, სადაც თავი მოიყარეს კომუნის დამცველებმა, მათ შორის იყო ფერრე, კამბონი და ვალლეს... კიდევ რამდენიმე შეტივა, კიდევ ცოტა ხანს გაგრძელდა სროლა და სამუდამოთ მიწყდა ყუმბარის ხმა... დადგა კომუნის აღსასრული. გუსტავ ინარი

ტრის ჯარებით გარშემორტყმული კომუნართა შტაბი—1871 წ. პარიზში.

საყვარელია და ძვირფასი მუდამ პარიზი,
შეუდრეკელი, მეომარი, მხნე და ჭაბუკი.
და არა ერთხელ მტრებისაგან გადანაბუგი,
იყო კონვენტის და კომუნის ის ასპარეზი.

ახლა არა ხარ შენ ბერანჟეს ლექსის ძახილი,
ახლა არა ხარ შენ ტანჯული სახე მარატის,
ო, საფრანგეთო! ახლა არის შენი სახელი
სისხლის კომუნა და ვერსალი—ბილწი მარადის!

გახსოვს? გულგრილად მიატოვე შენ პანთეონი,
და აკაციებს დაუბრუნდი ჩაფიქრებული;
გელოდებოდა უძველესი შენ ბასტიონი,
სადაც ფორტების გაიმართა გრძელი კრებული.

არც ერთი ლოდი, ობე-ისკი, არც ერთი ჯვარი!
მაისში ლამით, ამ ჯებირზე ამოვა ქარი,
და თითქოს არხევეს ის მეწამულ დროშის ნაფლეთებს,
მაგრამ ჩვენება საიდუმლო ვის დააფეთებს!

თოფის წამლისგან დახუთული და მძიმე კვამლი.
წითელ წუმპეთა უფსკრულებში ნისლი წვებოდა,
კომუნარების აქ რაზმები იხვრიტებოდა.
დაინთხა სისხლი და მშვიდობა, ისე ვით რამლი.

იფარებოდა ბნელ სიკვდილის ბნელი სუდარით
ქარხანა, ფორტი, ქუჩები და შეკრული გარსი.
აქ არ ისმოდა დაცემულია კვნესა, მუდარა,
სამაგიერო ვერ მიუზღვეს მტერს ხელით ბასრით.

ისინი გაჩნდნენ. დაიწყებენ უცოდველ ბრძოლას.
ო, შემოვიდნენ დაწყევლილი ვერსალელები.

„მე შევინახე უკანასკნელ თოფის გასროლას
და ჩემ სიძულვილს გაიგებენ შავი მკვლელები“.

ხშირად სკდებიან ყუმბარები, გრგვინავს ჰაერი.
თითქოს დემონებს გაუმართავთ აქ პარადები.
ისმის გრიგალი შესაზარი, ათასნაირი.
და იმსხვერვებიან დაცხრილული ბარიკადები.

თეთრ სასახლეებს მოეკიდა ლალის ხანძარი
იწვინ თაღნი, დახატულნი ხელოვანებით.
თავისუფლება დღეს დამარცხდა, დიდის ზანზარით,
მაგრამ ტიუილრიც ხომ დაინგრა მწველ ხმოვანებით.

მოვიდა ჯარი, მოიტანა სხვა ბაირალი
და ამბოხება ბნელ ქუჩებში დაიმალება.
დაქვარტლულ ცაზე დაგრეხილი მოსჩანს ჩირალი
კოცონი, გრგვინვა კატასტროფის და მაშხალები.

მომღერალ ტყვიის უგზო-უკვლო ცხელი ნაფარდი
ეწვია ქუჩებს და ქალაქი ტოკავს რხეული,
ეცემა სახლი და კედელი ჩამონგრეული
რკინიან ხმობით დედამიწის გულზე დავარდა.

არტილერიისტი იღუპება უკანასკნელი,
მიტრალიერის უღმობელი ისმის ხველება.
ხანძარი სახლებს არ სცილდება, ისე ვით მცველი,
რკინის კოცონი, სიკვდილი და საშინელება.

ჯარისკაცებით შემოვიდა ავი გალიფე,
თავისუფლებას შეეწირა ხალხი ზვარაკად,
მაგრამ გაივსნენ კაფეები ლამაზ ქალებით.
იყო სეზონით აღტაცება და ლაპარაკი.

თარგმანი: გ. გ.

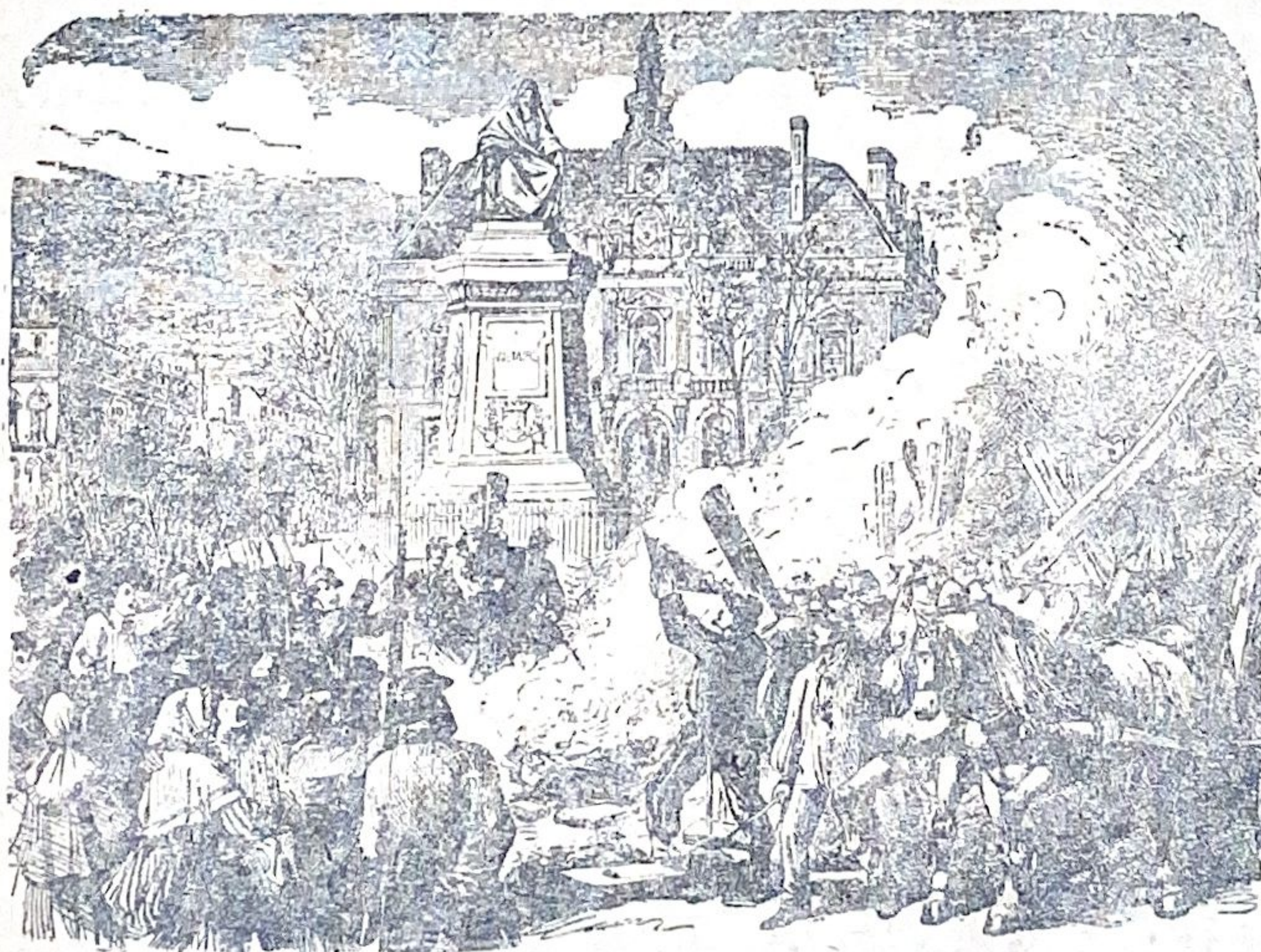
ციფრები, რომლებიც ყველა მშრომელმა უნდა იცოდეს

გაძლიერებული თეთრი ტერორი კაპიტალისტურ, კოლონიალურ და ნახევრად კოლონიალურ ქვეყნებში ასი ათასობით იწირავს მსხვერპლს.

ხუთი წლის განმავლობაში—1925-დან 1929 წლამდე—დემონსტრაციების, დაპატიმრების და პოლიციასა და ჟანდარმერიასთან შეტაკების დროს მოკლულ იქნა 328.639 კაცი.

ჩინეთში თეთრი ტერორის მსხვერპლთა რიცხვი 4 წლის განმავლობაში 1926-დან—1929 წლამდე—299.017 კაცს აღწევს. მარტო 1928 წელს ჩინელმა გენერლებმა დახვრიტეს 138.414 რევოლუციონერი.

სხვა სახელმწიფოებიდან აღნიშნულ უნდა იქნეს ნიკარაგუა, სადაც გაბა-

პარიზი—1871 წ. აღმოცენებული სახლი.

ტონებულია ჩრდილოეთ-ამერიკის შეერთებული შტატების იმპერიალიზმი — ამ პატარა ქვეყანაში 2 წლის განმავლობაში (1925 და 1927 წ.) 1.390 კაცი დახვრიტეს. 1926-1927 წლებში უკეთესი მდგომარეობა არც ჰოლანდიის ინდოეთში იყო — იქ დახვრიტეს და აწამეს — 514 კაცი.

ბრიტანეთის ინდოეთში, ბურჟუაზიული პრესის არასრული ცნობებით, 3 წლის განმავლობაში — 1926-დან 1929 წლამდე — დაპატიმრებებისა და დემონსტრაციების დროს მოკლულ იქნა 1,413 კაცი.

იმავე 5 წლის განმავლობაში 52 სახელმწიფოში ნაცემი და დაჭრილი ხალხის რიცხვი 162.700 კაც უდრის.

ციფრების ამ სისხლიან ბალანსში პირველი ადგილი უჭირავს ჩინეთის, სადაც 1926-1929 წლებში ნაცემთა და დაჭრილთა რიცხვმა 160.638 კაცს მიაღწია. თავი გამოიჩინა ფაშისტურმა ბულგარეთმაც, სადაც ბულგარული პრესის ცნობით, პოლიციის მიერ ნაცემ და დასახიჩრებულ რევოლუციონერთა რიცხვი 3.043 კაცს უდრის.

ამ წლების განმავლობაში სხვადასხვა ქვეყნებში დაპატიმრებულ იქნა თითქმის ნახევარი მილიონი (499.982) რევოლუციონერი.

ჩინეთის შემდეგ, სადაც 4 წლის განვლობაში დაპატიმრებულთა რიცხვი 112,981 კაცს აღწევს, ეგრედ წოდებულ „კულტურულ“ და „დემოკრატიულ“ სახელმწიფოთა რიცხვიდან უნდა აღინიშნოს ფაშისტური იტალია, სადაც დაპატიმრებულ რევოლუციონერ მებრძოლთა რიცხვი, ოფიციალური ცნობით, 107.156 კაცს აღწევს. პოლონეთში დაპატიმრებული იქნა 24.921 კაცი, „დემოკრატიულ“ ხრდ-ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 18.603 კაცი, „თავისუფალ საფრანგეთში“ — 19.182 კაცი, სამხრეთ-სლავიაში — 16.381 კაცი, მემამულეთა რუმინეთში 11.601 კაცი, ცერგიბელის გერმანიაში — 11.434 კაცი, პატარა ლიტვაში — 5.159 კაცი და სხვ.

271.189 ჩხრეკა, მიტინგებისა და კრებების აკრძალვა 11.735 შემთხვევაში, გაზეთების გამოცემის აკრძალვა 5.233 შემთხვევაში, — აი რა ახასიათებს „თავისუფალ“ დემოკრატიულ ქვეყნებს.

ამ სურათს ამთავრებს 71 სახელმწიფოში მოწყობილი 14.304 პროცე-

ბურჟუაზიული ახალგაზრდობისაგან შემდგარი ნებაყოფლობითი პოლიცია. სურათზე: პოლიციის ერთი ჯგუფი მიეშურება მეღებურნში (ავსტრალია) შტრეიკებურების დასაცავათ.

სი, რომლებზედაც მსჯავრდებულ იქნა 106.275 კაცი.

მსჯავრდებულთა საერთო რიცხვიდან 38.108 რევოლუციონერს მიუსაჯეს სიკვდილი, ხოლო 384 რევოლუციონერს — სამუდამო პატიმრობა. პირველი ადგილი უჭირავს ჩინეთს, ამ 4 წლის განმავლობაში „სამართლიანად“ დასჯილ იქნა 37.107 კაცი, აქედან 93,1 პროცენტი მოდის 1927 და 1928 წლებზე.

იმ სახელმწიფოთა შორის, სადაც სასამართლო ორგანოების გადაწყვეტილებებში საპატიო ადგილი უჭირავს სამუდამო პატიმრობის მისჯას, აღსანიშნავი არის შემდეგი ქვეყნები: ბულგარეთში სამუდამო პატიმრობა მიესაჯა 27 კაცს, ლიტვაში — 64 კაცს, ალბანეთში — 30 კაცს, იტალიაში — 48 კაცს, სამხრეთ სლავიაში — 39 კაცს და სხვ.

დანარჩენ 67.789 კაცს, მიესაჯა პატიმრობა სხვადასხვა ვადით, ყველას ერთად — 896.008 წლით.

გარდა ამისა, ფულადი ჯარიმა უდრიდა 2.225.001 დოლარს.

4. წლის განმავლობაში (1925-1929 წ.) 72 საბყრობილესი სხვადასხვა დროს გამოცხადებული იქნა 459 შიმშილობა, რომლებშიაც მონაწილეობა მიიღო 24.947 პოლიტიკურმა პატიმარმა. შიმშილობის საერთო ხანგრძლივობა 156.771 დღეს უდრის.

განსაკუთრებით ხშირად შიმშილო-

ბა ცხადდებოდა პოლონეთის საბყრობილესი.

ოთხი წლის განმავლობაში აქ გამოცხადებულ იქნა 70 შიმშილობა, რაშიაც მონაწილეობა მიიღო 4.675 პოლიტიკურმა პატიმარმა, მათ 22.628 დღეს იშიმშილეს. პოლონეთს მოსდევს რუმინეთი, სადაც სამი წლის განმავლობაში გამოცხადებული იქნა 60 შიმშილობა. შიმშილობაში მონაწილეობა მიიღო 1.405 კაცმა, რომელთაც 16.872 დღეს იშიმშილეს, 1926 წელს ერთ-ერთი პირველი ადგილი ეჭირა გერმანიას, სადაც გამოცხადებულ იქნა 14 შიმშილობა, მონაწილეობა მიიღო 242 კაცმა, რომლებმაც 82 დღეს იშიმშილეს, 1928 წელს გერმანიის ადგილი დაიჭირა სამხრეთ სლავიამ. სადაც გამოცხადებულ იქნა 16 შიმშილობა, შიმშილობაში მონაწილეობა მიიღო 363 კაცმა, რომელთაც 1.438 დღეს იშიმშილეს. 1929 წელს შიმშილობა ხშირი იყო ინდოეთში — გამოცხადდა 13 შიმშილობა, შიმშილობაში მონაწილეობა მიიღო 94 კაცმა, შიმშილი გაგრძელდა 1654 დღეს.

ეს ციფრები თვალსაჩინოდ მოწმობენ, თუ როგორ მუშაობს თეთრი ტერორის ბურჟუაზიული მანქანა. გაძლიერებულ რევოლუციონერ მოძრაობასთან ულმობელ ბრძოლაში ბურჟუაზიული იუსტიცია და ფაშიზმი მტკიცედ ეყრდნობოდა საერთაშორისო სოციალ-ფაშიზმს.

ა.

— ცდა? როდემდის?!—მიუგო მიშამ, უკმაყოფილოდ, რაზმის უფროსს, რომელიც ცდილობდა აღელვებულ წითელარმიელების დამშვიდებას და უთხრა.

— არ გვისვენებენ, ამხანაგებო, მაგრამ, ვიდრე ბრძანება არ იქნება შტაბიდან, საჭიროა ცდა!..

— ო, ერთი ჩვენებური შეტევა და მაშინ ნახვენ ისინი!—ჩაერია ათმეთაური ალიოშა, რომელიც გუშინ გაჰყენწლა გაღმიდან ნასროლმა ტყვიამ და ჯოჯგინად შემდგარ შაშხანებს გადახედა იმედიანი მუქარით.

თუთუნს დაუწყო ხვევა...

პაპიროსის ბოლი ლეგა სვეტებად აღიმართა ჰაერში...

— რომელ ერთს მოვუთმინოთ: ჩინელ თეთრ ჯარებს, რომლებიც ომის გამოუცხადებლად, ჩასაფრებით გვესვრიან, ხუნხუზებს, რომელნიც ეცემიან ჩვენს მშვი-

პარიზელი უმუშევრები შრომის ბირვის წინ.

დობიან მცხოვრებთ, სძარცვავენ და ხოცავენ, თუ რუს კონტრ-რევოლუციონერ ემიგრანტებს, რომლებიც—რა ჩინეთ-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა გამწვავდა, აღმოსავლეთ ჩინეთის რკინისგზის საკითხისა და სხვათა გამო, ისევ წამოყვეს თავი და შეადგინეს რაზმები, რომელთაც ჩინეთის სარდლობა შველის!..—არ ისვენებდა მიშა.

— წინად აქ რომ იყვნენ და გვებრძოდნენ რას გახდნენ? ან ეხლა რა უნდა დაგვაკლონ?!

— უარესი ელით?!

— მერე, არ ვიცი, სადღა შეაფარებენ თავს?!

გაისმა აქეთ-იქიდან, მხიარულად.

ბ.

მზე ალბად ჩადიოდა, შორს, ჩრდილო ყინულოვან ოკეანეში, რომ არეს სიგრილე დაეტყო.

თაედებოდა ზაფხული...

დაიწურა დღე...

საღამო აიფაფრა...

ლეგიონი, რომელიც საზღვარს ახლო მდებარე სოფელ პოლტავკას გლეხებს შველოდა მინდვრად, მოუშვა რამოდენიმე ჰექტარი ყანა და შეუკრა ძნებად, დასასვენებლად დაბრუნდა, რა საამისოდ მეტუკის ხელში, ჩამა-

ვალ მზის სხივებზე, ბრწყინავდა თითბრის საყვირი და მოუხმო დაკერი.

ფანზა*), ეს სახლი—სიმაგრე ხუნხუზებისაგან თავდასაცავად, აღმართულია პატარა მდინარე ხაპტიუ-უშაგოუს ნაპირას ჭაღლოვ ბორცვზე და ზვერავს გაღმა მხარეს, მანჯურის ყანებით, სიმინდით და ბრინჯით აბიბინებულ ველებს, რომელთაც ალაგ-ალაგ ძუძუებით ამოზრცვია სოკები**)...

იქ, მოშორებით, ბინდის ფარდაში ჯერ კიდევ მოსჩანს, ფხიზელი თვალთ, მწვანე ფერდოზე თეთრი ღილე-ბივით აბმული კარები ჩინელი ჯარის...

ქარმა იალქნები აუშვა...

ფანზაზე აღმართული წითელი დროშა, რომელსაც ქარი სცემს სილას და უბერტყავს ყურებს, ალბად კარგად მოსჩანს გაღმიდან...

იქ რომ სხვა, ახალი ქვეყანაა, ეს იციან...

— იმიტომ გვესვრიან?!

— ჰმ!..

ფანზას გვერდზე, ხის ძირს, გუშაგად სდგას მიშა.

მისი თვალები რისხვით ელავენ საგაღმოდ.

ხაპტა-უშაგოს ხეობაში ნელა მოიპარება ნისლი...

— ფრთხილად! არსაიდან დაგვეცეს მტერი!..

ისმის გაფრთხილება.

ფოთლები ჩურჩულებენ...

მინდვრის კრიკინებს ბაიათი გაუბამთ...

გ.

— განგაში??

წამოიძახა რაზმის უფროსმა, რა სამრეკლოზე ასტყდა ზარის რეკა.

სულ რამდენიმე წუთი იყო, რაც წითელარმიელები ძილს მიეცნენ...

ამ ხმაზე რაზმი თვალის დახამხამებაში აიშალა...

იარაღ-ასხმული ლეგიონი მზად იდგა ბრძოლად...

— სმენა!!!

ამ ხმამ გააპო მიდამო...

გაღმიდან ისმის თოფების დაშენა...

ტყვიები გაბრაზებულ ფუტკრებივით ბზუიან...

მოსაზღვრე ბერა ფხიზლად...

მისი მორიგე ნაწილი შეება მომხდურთ...

მიშა დაიჭრა მხარში, მაგრამ საგუშაგოს არ სტოვებს...

ტელეფონის ჰპარატი ამუშავდა:

— ჩვენს სადარაჯო ბერაზე იერიშით მოდიან ჩინელები. საგრძნობი ძალა გროვდება მარჯვნივ. ვიგერიებთ სროლით...

ასეთია ცნობა.

— განადგურებულ იქნას ჩინელი ყაჩაღები!..

და, ამ ბრძანების მიღებისთანავე გაისმა რაზმის უფროსის ხმა;

— წინ იარ!!!

*) სადარაჯო ხის მაღალი სახლი.

**) აქაურად: გორაკები.

ვიდრე ლეგიონი მოახლოვდებოდა, რაზმი დაიძრა შარში გაშლით.

არ ისვენებდნენ შაშხანები...

აკაკანდნენ ტყვიამფრქვევები...

აყეფდნენ ზარბაზნები...

თვითმკრინავემა კამარა შეჰკრა ეთერში...

გრიანებს არე...

ზანზარებს დედამიწა...

— საბჭოების დაცვად!!!

და, ამ სიტყვებით ეკვეთა რაზმი მოწინააღმდეგეს.

სანგრებიდან ამოყარა ჩინელთა ათასეული.

ვინც ტყვეობას გადარჩა — გარბის.

— თხეზია?!

იცინის მიშა.

რაზმის უფროსი ტყვიით განგმირული დაეცა, სიკვდილის წინ მოვალეობა თანაშემწეს გადასცა. მიშა დაჭრილია, მაგრამ მაინც არ ბრუნდება და მაძიებელთა გუნდში რჩება...

დ.

რა მთვარე ნაზუქივით აწითლებული ამოგორდა სოპკების იქიდან და ელნათურივით გადმოეკიდა ცის ლურჯ კამარაზე, გამოჩნდა დაბა სანჩაგოუ.

— ეს რაა, ალიოშა?

შეეკითხა მიშა, რა მძიებლებმა ბილიკს აუხვიეს და ხეზე შენიშნა რაღაც ჩამოკიდული.

— ვერა ხედავ, მოჭრილი თავი, თავისივე თმით ტოტზე!..

მიუგო მან, რა ახლოს მივიდა.

— ჰმ!.. მე კი მეგონა გოგრა თუა-მეთქი, ღეროთი ჩამოკიდული.

გაიხუმრა მიშამ, მაგრამ გულში საშინელი ტკივილი იგრძნო.

— რაღა? რისთვის?!

— რაღა, და, ჰკითხეთ ჩინელ ჯალათ ღუბანების *), გენერლების, და მანდარინების **) გულქეობას!..

— ვინ იცის რა წამებას არ გამოიგონებენ ხოლმე!..

— ჩინეთს ასეთ გამოგონებებში ხომ ტოლი არა ჰყავს, ბუდეა...

— ჯაშუში იქნება!!!

რა ხის ძირში ჩატუტებული მოხუცი ჩინელი გლეხი შენიშნეს, შემოეხვიენ გარს...

— ო, არა... არა...

წარმოსთქვა მოხუცმა, შიშით, და მუდარით...

— მაშ, აქ რა გინდა ამ დროს?!

— ეს ჩემი შვილის თავია... ედარაჯობ, რომ ნადირმა არ შექამოს... ტანი კი ჩავუალი მიწაში, მაგრამ თავის დამარხვის ნება არ მომცეს ჯარისკაცებმა...

აქვითინდა ის...

— რაღა?

— რაც ეს მშიერი ჯარები მოაყარეს თქვენს საზღვარს მუქდენიდან, გირინიდან, ციციკარიდან, ***) არ გვასვენებენ, სოფელი აიკლეს, გვინადგურებენ ნათესებს, გვპა-

*) გუბერნატორი.

**) უმაღლესი წოდების პირი.

***) ქალაქებია.

საბერძნეთის ჯარისკაცები ათონის ქუჩაში.

რაყენ და გვტაცებენ ბოსტნეულს და თუ რამე ვუთხარით, ხმა ამოვიღეთ, მორჩა, თავი მხრებს უნდა გამოეთხოვოს... და, ჩემი შვილიც, ჩემი ლი-უ, შეება, არ დაანება პამიდორი და კიტრები რომ მოსწყვიტეს, ტომრები დატენეს...

განაგრძობდა თვალცრემლიანი მოხუცი.

— რა გქვია?

— ლი ჩოუ. აგერა იმ პატარა სოფლიდან ვარ.

მიუგო მან ალიოშას შეკითხვას და ხელი გაიშვირა სანჩაგოუს აღმოსავლეთით, ღელეს გაღმა.

— სად არიან მცხოვრებნი?

— გაიქცენ... თქვენი შეეშინდათ... ზოგი კი ჯარში გაიყვანეს, სანგრებს ათხრევინებენ...

— მერე და შენ კი არ გეშინია ჩვენი, ლი-ჩოუ?

დამტვრეული ჩინურით შეეკითხა მიშა, გაუღიმა და ხელი მხარზე დაადო.

საფრანგეთის ჯარები მაროკოში, რომელიც გაიგზავნა იქ ერთ-ერთ აჯანყებულ ტომის დასაწყნარებლათ.

— მე? არა... რათა? მე თქვენ გიცნობთ... თქვენ ღარიბ გლეხების, კულების *), რიშქების **) დამცველები ხართ...

*) მუშები.

**) პატარა ხელის ეტლში ცხენის მაგიერ გაბმული ჩინულები.

— რუსული საიდან ისწავლე?

— მე ამერიის რკინის გზაზე ვმუშაობდი ამ რამდენიმე წლის წინად; მერე ყანის მკაში ვშველოდი ხოლმე რუს გლეხებს სუნგარის*) შესართავთან. თქვენში კარგი წესებია, მუშები და გლეხები თავისუფალნი არიან... ჩვენში, კი... ოჰ!..

და, ლი-ჩოუმ პატარა თვალები შიშით მიმოავლო გარს.

— ნუ გეშინია, ლი-ჩოუ, განაგრძე... სადაც ჩვენა ვართ, იქ ღარიბ გლეხებს შიში არ ელით!..

გაამხნევა მიშამ.

— ჩვენ ხალხს სძულს დუბანები, მანდარინები და მათი ჯარი. ისინი გვძარცვვენ, გადასახადებით სულს გვაძრობენ... მოდით, გვიშველეთ დაგვისენით... მომეცით თოფი, მეც თქვენთან ერთად წამოვალ საბრძოლველად, როგორც ერთხანად იბრძოდა თქვენთან ერთად ჩემი ლი-უ, ატამან სემიონოვის ბანდის წინააღმდეგ... ჩემი მეორე ვაჟი ხომ ჯარში წაიყვანეს და არ ვიცი, ცოცხალია თუ მკვდარი...

— არ გინდა, ლი-ჩოუ, იმათ ჩვენ გავუსწორდებით და როცა აქ აჯანყების დროშას ააფრიალებთ, ჩვენ, წითელი არმია, მუდამ მზადა ვართ დაგეხმაროთ, როგორც ყველა მშრომელთა და ჩაგრულთა დამცველი არმია...

ლი ჩოუ იდგა დაღონებული, მაგრამ ამ სიტყვებით გამხნეებული, მოლიმარე, და გაჰყურებდა სანჩაგოუსკენ მიმავალ ლეგიონს...

მ.

— მე რვა წელი გადამიწყვიტეს იმიტომ, რომ პიონერთა ორგანიზაციაში ვიყავი; აგერ უკვე სამი წელია ამ საკანში ვარ... ციხის ღარაჯი ბამბუკით მცემს ხოლმე... არაფერს მაქმევნენ...

ამბობს მოზარდი ბიჭი და სიხარულით შესცქერის წითელარმიელებს, რომელნიც ბორკილებს უხსნიან.

— აქაური ხარ?

ეკითხება მიშა.

— არა, ციციკარიდან. იქ მამა ჩემი რკინის გზაზე იყო, ჩამოაღრჩეს, დედა სადღაც წაიყვანეს ოფიცრებმა... მეც უნდა მოვეკალი... გამოვიქეცი... მაგრამ გზაში დამიჭირეს... აქა ვარ მას შემდეგ...

რა ირაყრაჟა და ბრძოლის შემდეგ ლეგიონმა აიღო სანჩაგოუ, ჩინეთის ჯარმა და პოლიციამ დასტოვა დაბა და შორს დაიხია.

ლეგიონმა ადგილობრივი ციხე გატეხა, გაანთავისუფლა პოლიტპატიმრები და მათ შორის ეს პიონერიც. შტაბიდან მოვიდა ბრძანება:

— დაიხიეთ საზღვარზე!

— ეჰ, გაგვიშვით რაღა, ხარბინზე, მუკდენზე, ნანკინზე, სუმბეის ბანაკზე, ვინ იცას, იქაც რამდენია გასანთავისუფლებელი საპყრობილეებიდან!..

გაისმა არმიელებში.

— არა უშავს-რა, ეს გაკვეთილიც ეყოფათ და თუ, ვინიცობაა, მაინც არ დაეტიენ თავის ტყავში, იქაც მივითანთ ჩვენს წითელ დროშას!..

*) მდინარეა.

წარმოსთქვა ათმეთაურმა ალიოშამ.

ლეგიონმა სანჩაგოუ რომ აიღო და ღარიბი მოსახლეობა პურ მარილით შეხვდა, ეხლა რომ ბრუნდებოდნენ, გულდაწყვეტილი შესცქეროდნენ...

— თქვენ შეგიძლიათ დაუბრუნდეთ თქვენს დაზგებს და მიმდგრებს; თავისუფალნი ხართ...

რა მიმართა ლეგიონის თავმა ტყვეებს:

— ო, არა... არა.., წაგვიყვანეთ... ჯარში გვცემენ... დაგვხვრეტენ...

შიმშილით სულს ამოგვხდიან...

წამოდგა წინ ერთი ჯარისკაცი და განაცხადა.

— ჩვენ თქვენს წინააღმდეგ არ გვინდა ბრძოლა... ძალად გამოგვრეკეს!..

— მუკდენში სახლს ვაშენებდით, ალყა შემოგვარტყეს და აქეთ გვიკრეს თავი...

აცხადებენ სამხედრო ფორმაში ჩაცმული კალატოზები, მკედლები, ღურგლები...

— აქვე ახლოსაა ჩემი სოფელი, იქა მყავს რევოლუციონერი ძმა, მოხუცი მამა; მეც ძალად მომწყვდით მიწას, ყანას...

დაუმატა ყველაზე დაბალ ტანის ჯარისკაცმა.

— თქვენ რომ მოახლოვდით, ჩვენ მოვკალით ჩვენი უფროსი ოფიცერი... ეს არაა ისეთი ბოროტი... ესეც ჩვენთან ერთად ჩავარდა ტყვედ... ამასაც არა აქვს თქვენთან ბრძოლის ხასიათი...

წარმოსთქვა, სიცილით, კალატოზმა და ხელი გაიშვირა ფერმკრთალ ახალგაზრდაზე, რომელსაც თავი ჩაელუნა ხმალზე დაყრდნობილს.

გაჩხრიკეს: მას ჯიბეში უნახეს საბუთები და წერილი დედისაგან, სადაც მოუთხოვდა საშინელ გაჭირვებაზე, შიმშილზე...

გამოირკვა, რომ ის იყო წამოყვანილი შორეულ სამხრეთ-ჩინეთიდან, შანსის პროვინციიდან; მას იმდენი ჯამაგირი არ ქონდა, რომ თავი ერჩინა, მაგრამ რასაც იშოვნოდა — დედას უგზავნიდა.

— როცა ჩან-კაი-შის მიეყავდით რევოლუციის გასამარჯვებლად, ეს ხმალი შიშის მგვრელად ელავდა მტრებზე, მაგრამ როცა მან უღალატა ჩვენს მიზანს და თქვენს წინააღმდეგ დაგვძრა, ეს ხმალი დაილუნგდა...

მშრომელი ქალები გერმანიის წითელ ფრონტელთა რიგებში (ბერლინი)

სრული ოც და ერთი წლის წინათ ფრანგმა ჯარისკაცმა პოლ რუსენეკმა, აფრიკის კოლონიალურ ნაწილში, სადაც ის იხდიდა სამხედრო ბეგარას, ბურჟუაზიული კანონის თვალსაზრისით ჩაიდინა შემადრწუნებელი დანაშაული. რუსენეკი აღშფოთებული იყო ადგილობრივ მცხოვრებთა აწიოკებით. როგორც ჯარისკაცი ის ვალდებული იყო დამორჩილებოდა კანონებს, მაგრამ მან უარი განაცხადა მონაწილეობა მიეღო ადგილობრივი მუშებისა და გლეხების რბევაში და პროტესტის ნიშნად დასწვა თავისი სამხედრო ფორმა.

ამ დანაშაულისთვის პოლკის სასამართლომ ტუნისში მას 20 წ. კატორღა მიუსაჯა. 1908 წ. მაისის 5 გადაგზავნეს გვიანში *). ბევრმა წყალმა ჩაიარა მას შემდეგ. ბევრი ამბები დატრიალდა მსოფლიოში. საფრანგეთსა და სხვა ქვეყნებს თავს დაატყდა მსოფლიო ომის საშინელება. გვიანში

*) საფრანგეთის კოლონია საზღვრეთ-ამერიკის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაპირებზე. რედ.

კატორღაში გადასახლებულთა გადაგზავნა გემით.

აგზავნიდნ ახალ კატორღელებს. ესენი იყვნენ საფრანგეთისა და კოლონიალური ქვეყნების ჯარისკაცები რომლებმაც გაილაშქრეს იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ. გადასახლებულთა შორის თუთხმეტამდე რუსი ჯარისკაცებიც იყვნენ, რომლებმაც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ლაკურტინის ბანაკში მომხდარ აჯანყებაში. ბევრმა კატორღელმა დასტოვა იქ

თავისი ძვლები. იმათ ვერ გაუძლეს იქაურ ტროპიკულ ციებას და დაიხოცნენ. პოლ რუსენეკი გადაარჩა. დაასრულა მისჯილი ვადა, ის ითვლიდა ყოველ დღეს, ყოველ საათს, რათა წამოსულიყო თავის სამშობლოში და სიკვდილამდე ენახა 73 წ. მოხუცი დედა.

საფრანგეთის მთავრობის ანგარიშით კი რუსენეკი უნდა განთავისუფ-

წარმოსთქვა მან და ხმალი ლეგთავს ფეხთან დაუდო.

— არა, გქონდეს... შენ ღირსი ყოფილხარ მაგის ტარებისა! ემსახურე რევოლიუციას!..

მიუგო ოფიცრის გულწრფელ თქმით გულაჩუყებულმა ლეგთავმა და უკან დაუბრუნა.

— თქვენთან ერთად!..

წარმოსთქვა მან და ხმალი საპატიოდ აიღო მაღლა.

— მეტი რა გზაა, წავიყვანოთ...

დაატანა სამხედრო კომისარმა და გამოსწიეს...

3.

— ლი-ჩოუ?! საბრალო მოხუცი...

დანანებით წარმოსთქვა მიშამ, როცა უკან ბრუნდებოდნ და გზაში, სწორედ იმავე ხის ძირში, სადაც წუხელის წააწყდნ, ეხლა სასიკვდილოდ დაჭრილს ნახეს, რომელსაც ჩამოეხსნა ტოტიდან შვილის თავი და გულში იკრავდა...

ჩამოხსნის დროს, რაიც აკრძალული ქონდა, მას მოუხსწრეს სხვა მხრით. ჯარებმა ესროლეს...

— ხუნხუზ! ხუნხუზ!..

ამ სიტყვებთან ერთად ხელი სოფლისკენ გაიშვირა, თვალები დახუჭა და გაიჭიმა მომაკვდავი...

— მამა?! ძმაო!!!

შეჰყვირა პატარა ტანის ჯარისკაცმა, რომელმაც სანჩაგოუში სთქვა: აქვე ახლო სოფლიდანა ვარო, და გადაეხვია...

— მამა?! ძმაო?! ჰმ?..

გაკვირვებით შეხედეს არმიელებმა.

— ჰო, აკი წუხელის ამბობდა ეს მოხუცი: ერთი შვილი ჯარში წაიყვანესო...

ჩაერია მიშა.

— შურისძიება!!!

ჰკიოდა ლი-ხო, პატარა ტანის ჯარისკაცი, რომელიც გაჰყვა იმ ასეულს, ხუნხუზებს რომ დაედევნა და თოფს ჰაერში ათამაშებდა...

— ძია, მალე შეუტევთ? მალე ამომაყრევიებთ ჯავრს?! იქნება იქ სადმე დედას მაინც შევხვდე...

არა ერთხელ შეკითხვები ტუსატობიდან განთავისუფლებული პიონერი, პატარა სე-ნი, მიშას, რომელსაც ჩაბარეს აღსაზრდელად, რა მან მეორე კრილობა მიიღო სანჩაგოუს ციხის ალების დროს და ეხლა მოწინავე საგუშაგოზე დაბრუნდა ისევ, ჰოსპიტალიდან გაიოწერის შემდეგ.

მიშა ისევ ფანჯასთან იდგა...

— არ ვიცი, ჩემო პატარა მეგობარო, ენახოთ, ალბად მალე...

მიუგებდა ისა და მხიარულად თავზე ხელს გადაუსვამდა.

— შურისძიება!!!

ხშირად მოსწყდებოდა ხოლმე პატარა ტანის ჯარისკაცის ტუჩებს...

ლი-ხო მუშტს გაღმა შეიქნევდა ხოლმე მუქარით...

— ჰმ!.. ალბად მალე გაისმის განგაში!..

წარმოსთქვა მიშამ, რა ღრუბელთა ქარავანები აიშალენ ცაზე...

სეზმან ერთაწმინდელი.

ლებულიყო 1903 წ. დასაწყისში, მაგრამ საფრანგეთის „წითელი დახმარება“-სა და სხვადასხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საშუალებით მოსახერხებელი გახდა ეს ვადა 9 თვით შეეკვეცათ, ამრიგად 1929 წ. აგვისტოს 6 საფრანგეთის პრეზიდენტმა „შეიწყნარა“ რუსენეკი.

მაგრამ ეს შეწყნარება აღმოჩნდა უღიერი დაცინვა მისდამი. იმის მაგივრად, რომ პატიმარი № 37.664 გაენთავისუფლებიათ თავიანთი ბრწყალებიდან, საფრანგეთის ხელისუფლებამ პარიზიდან ტელეგრაფით გასცა განკარგულება ჩაერიცხათ ის გადასახლებულთა სიაში. ამრიგად პოლ რუსენეკი გახდა გადასახლებული № 16.815, რომელსაც თავის სიცოცხლის უკანასკნელი წლები შორეულ კუნძულზე უნდა გაეტარებია.

საფრანგეთის „წითელი დახმარება“ ენერგიულ კამპანიას აწარმოებს ეხლა „დემოკრატიული რესპუბლიკის“ მმართველ იეზუიტების საზიზღარი მოქმედების წინააღმდეგ, რომელიც 20 წლის განმავლობაში სტანჯავს და აწამებს თავის მსხვერპლს. საფრანგეთის მუშათა კლასი დღეს გაერთიანებულია და იბრძვის რათა გაენთავისუფლოს ეს უდანაშაულო მსხვერპლი და დააბრუნოს თავის სამშობლოში.

დავრწმოთ ახალგაზრდობა რემედასის რიგებში

მიმდინარე თვის 6 დაიწყო რემედასის რიგებში მშრომელი ახალგაზრდობის ჩაბმის კამპანია. ამ დიდმნიშვნელოვან კამპანიას ერთად ატარებენ რემედასი და ვომკავშირის ორგანიზაციები.

აღნიშნული კამპანიის ჩატარებას უაღრესად დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობა ენიჭება. ეს კამპანია არ ტარდება რემედასის რიგების რიცხოვნობით გასაძლიერებლათ. ჩვენ ამით გვინდა მკვიდრ ნიადაგზე დავაყენოთ მშრომელთა ფართე მასაში ინტერნაციონალურად აღზრდის სასაქიოთი. ეს მეტად დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა ჯერ კიდევ 1917 წ. წამოაყენა ანტ. გ. ი. ლენინმა საერთაშორისო მასშტაბით. ამ ამოცანის აუ-

ცილებლობა დაადასტურა აგრეთვე კომპარტიის XIV ყრილობამ, რომელმაც აღნიშნა, რომ ახალგაზრდობის ინტერნაციონალურად აღზრდა წარმოადგენს — „სოციალიზმის ყოფნა არყოფნის საკითხსო.“

საბჭოთა კავშირში მიმდინარე სოციალისტური აღმშენებლობის შეუჩერებელი ზრდა, კაპიტალისტური ელემენტების შემოტევა და კლასთა ბრძოლის გამწვავება გადაუდებელ ამოცანათ აყენებს ჩვენს წინაშე მშრომელი ახალგაზრდობის ინტერნაციონალურად აღზრდას.

საერთაშორისო რევოლუციონურ მოძრაობაში საბჭოთა კავშირის მნიშვნელობის გათვალისწინება, საერთაშორისო ახალგაზრდობასთან მჭიდრო კავშირის დამყარება — აი, ის მთავარი გზა, რომლითაც უნდა მიემართებოდეს ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდობა. ამიტომ ახალგაზრდობის რემედასის რიგებში გაერთიანება და ნაყოფიერად მუშაობა, სადაც საშუალება მიეცემა მას დაუკავშირდეს საერთაშორისო ახალგაზრდობის რევოლუციონურ მოძრაობას, უნდა შეადგენდეს ყოველი კომკავშირელის მისწრაფებას.

საბჭოთა კავშირის მასშტაბით რემედასის რიგებში გაერთიანებულია 468000 კომკავშირელი, ე. ი. ყოველ ათ კომკავშირელიდან, რემედასში ჩაბმულია მხოლოდ 2 კაცი. კომკავშირელები მეტად გულცივად ატარებენ ცხოვრებაში ახალგაზრდათა საერთაშორისო ინტერნაციონალის V-ე

კონგრესის დედგენილებებს, იმის შესახებ, რომ ყოველი კომკავშირელი უნდა იყოს რემედასის წევრიც. აშკარად უნდა ითქვას, რომ კომკავშირელები ძალიან ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ ამ დადგენილების ცხოვრებაში გატარებას.

ყველაფერი ეს ნათლად მეტყველებს იმის შესახებ, რომ დროა ამ საკითხს მიექცეს ჯეროვანი ყურადღება. დროა ახალგაზრდობა სრული ასი პროცენტით ჩაებას რემედასის რიგებში. ამიტომ არის რომ კომკავშირელთა და საერთოთ მშრომელი ახალგაზრდობის რემედასის რიგებში ჩაბმის კამპანია დაუკავშირდა პარიზის კომუნის წლის თავსა და კლიბკნების ხსოვნის კვირას.

პარიზის კომუნის დღე გამოცხადებულია რემედასის დღეც. პარიზის კომუნა იყო პროლეტარიატის პირველი ცდა ძალაუფლების ხელში ასაღებათ. პარიზის კომუნის დროს ბარეკადებზე დაეცა 30.000 საუკეთესო მებრძოლი ამხანაგი, 45.000 დაპატიმრებული და გადასახლებული იქნა სხვადასხვა კუნძულებზე. ჩვენ ინდა გვახსოვდეს, რომ ამ დახოცილთა და გადასახლებულთა შორის ათასობით იყვნენ ახალგაზრდებიც.

პარიზის კომუნარების ხსოვნა ჩვენთვის უნდა გახდეს გზის მაჩვენებელი. ახალგაზრდობამ ამ დღეს უნდა მიაშუროს რემედასის რიგებს, რათა ერთიორად გავაძლიეროთ საერთაშორისო რევოლუციისათვის მებრძოლთა მორალური და მატერიალური

უმუშევართა რიგი შრომის ბირჟასთან ქ. ნაუნში (გერმანია)

დახმარება. პარიზის კომუნის დღეს საბჭოთა კავშირის კომკავშირმა ანგარიში უნდა ჩააბაროს საერთაშორისო მუშათა კლასს იმის შესახებ, თუ რას აკეთებს კომკავშირი რემედისის რიგებში.

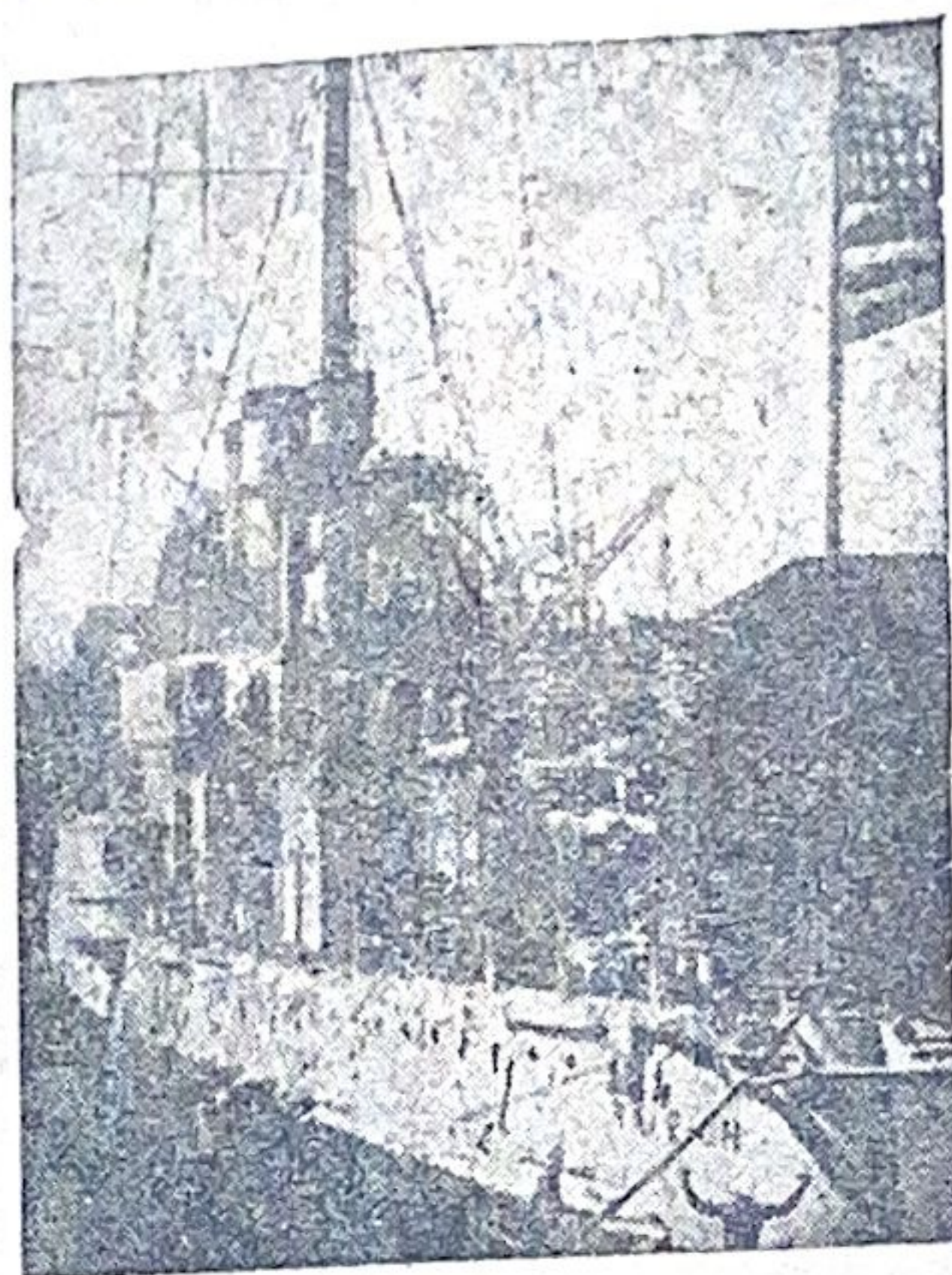
დღეს, როდესაც ძლიერდება ახალი რევოლუციონური მოძრაობა, როცა სამოქმედო ღონისძიებით წამოყენებულია „კლასი კლასის წინააღმდეგ“, ყოველ კომკავშირელს უნდა ახსოვდეს, რომ ის არის საერთაშორისო რევოლუციონური ახალგაზრდობის ლეგიონის ჯარის კაცი. კომკავშირელი და მშრომელი ახალგაზრდობა ვალდებულია ფხიზელი თვალყური ადევნოს საერთაშორისო რევოლუციონურ მოძრაობას, თეთრი ტერორისა და ფაშისტების ზრდას კაპიტალისტურ, თუ კოლონიალურ ქვეყნებში.

ორკვირიულის განმავლობაში კომკავშირელებმა მაგალითი უნდა უჩვენონ მშრომელ ახალგაზრდობას. ორკვირიულის ჩატარების დროს ყოველმა კომკავშირელმა თავის მიზნათ უნდა დაისახოს არა მარტო რემედისში წევრად შესვლა, არამედ თავისი უპარტიო ამხანაგის ჩაბმაც რემედისის რიგებში.

მთელი უპარტიო ახალგაზრდობა, განსაკუთრებით კი, უპარტიო ქალები

უნდა ჩაებათ რემედისის რიგებში, რათა კომკავშირის აქტიური დახმარებით მათ მიიღონ ინტერნაციონალური აღზრდა.

რემედისის რიგებში მშრომელი ახალგაზრდობის გაერთიანება კომკავშირმა უნდა იკისროს. რემედისის

ახლო წარსულში დამთავრებული ამერიკული კრეისერი

ყოველმა წევრმა აქტიური მონაწილეობა, უნდა მიიღოს ორკვირიულის ჩატარებაში. კვირეულის განმავლობაში საჭიროა შეჯამება ფართედ

იქნეს გაშლილი რემედისისა და კომკავშირის ორგანიზაციებს შორის, როგორც წევრთა მეტი რაოდენობის ჩაბმის, ისე კვირეულის ნაყოფიერად ჩატარების მიზნით.

ორკვირიულის ჩატარებას უნდა დედა ყურადღება უნდა მიექცეს განსაკუთრებით კოლმეურნეობაზე გადასულ რაიონებში, უწინარეს ყოვლისა მთლიან კოლექტივიზაციაზე გადასულ რაიონებში. რემედისის უჯრედები ამ რაიონებში უნდა გადააკციონ მშრომელთა ინტერნაციონალურად აღზრდის დასაპირებ პუნქტად. კულაკობის, როგორც კლასის ლიკვიდაციის ამოცანები რემედისის ორგანიზაციებს ავალეს შემოიკრიბონ წევრთა სრული მასა და ჩაატარონ ამ მიმართულებით სათანადო მუშაობა. კოლმეურნეობებში ჩვენ მეტად ნაყოფიერი ნიადაგი გვაქვს სამოქმედო. საჭიროა მხოლოდ მუშაობის გაშლა, ამ მუშაობაში კი უნდა ჩაებათ უწინარეს ყოვლისა მშრომელი ახალგაზრდობა.

მიმდინარე კვირეულმა უნდა დაგვანახოს, თუ რამდენად მომზადებულია კომკავშირი იმ დიადი ამოცანების ცხოვრებაში გასატარებლად, რომელსაც ჩვენს წინაშე აყენებს რემედისი.

ო—ლი

„ყუმბარები“ საბჭოთა კავშირიდან

რემედისის კრებებზე მე ხშირად მაძლევენ შეკითხვებს, ლებულობენ თუ არა გერმანიის საპატიმროებში მოქცეული ამხანაგები საბჭოთა ქვეყნის მუშების მიერ გადაგზავნილი ამანათებსა და წერილებს. ეს შეკითხვები ნათლად მოწმობენ იმას, რომ აქაურმა მუშათა ფართე წრეებმა არ იციან თუ როგორაა კავშირი გაბმული რემედისის ორგანიზაციებსა და კაპიტალისტურ ქვეყნების ციხეებში მოთავსებულ პატიმრებს შორის.

უნდა განვაცხადო, რომ გერმანიის საპატიმროების აღმინისტრაციამ მიმართავს ყოველგვარ საშუალებებს „წითელი დახმარება“-ს მოქმედების შესავიწროვებლად. ამ სიძნელესთან ბრძოლაში გერმანელ რემედისელებს ბევრი მწარე გაკეთილები ახსოვთ. ისინი მიუხედავად მძიმე პირობებისა მაინც ახერხებენ პატიმრებს მიაწვდინონ საბჭოთა ყოველგვარი ამანათები, წერილები, სურსათ-სანოვაგე, პაპიროსები და სხვა.

1928 წ. ბრესლაო საპატიმროში მე პირველად მივიღე საბჭოთა კავშირის შეფის მიერ გადმოგზავნილი ამანათი. სწორედ იმ დღეებში მე საშინელი ნერვიულობის გადატანა მომიხდა, აღმინისტრაციასთან შეტაკების ნიადაგზე, რომელიც მომჟგვა ჩემს მიერ გაქცევის ცდას. რაკი ამ ჯოჯოხეთიდან გაქცევა ვერ მოვახერხე მე ჩამადგეს საშინელ ნესტიან საკანში, აუტანელ წუთებს განვიცდიდი მარტოობაში, მეგონა ყველა ჩემს ნაცნობ-მეგობრებსა და ამხანაგებს დავავიწყდი. ერთხელ, კვირა დღით, როცა საპატიმროს ზედამხედველები და სისხლის სამართლის დამნაშავენი ეკლესიაში იყვნენ წასულნი მე მარტო ვიჯექი ჩემს საკანში საშინელ ფიქრებში გართული. შეცრად საკნის რკინის კარებში შემოჰყო ვიღაცამ კანკარტი. მე ვერასოდეს ვერ გავიგებდი, თუ ვინ მომიტანა ეს პირველი ცნობა საბჭოთა კავშირიდან. არ ვიცოდი ვინ შემოაგდო, რომელიმე სისხლის სამართლის დამნაშავემ, თუ საპატიმროს ზედამხედველმა. მახსოვს მხოლოდ, ჩემში ისეთი დიდი სიხარული გამო-

იწვია ამ გარემოებამ, რომ მე იმ წამსვე მომეშვა გულზე და დავმშვიდდი სრულიად. წერილი იყო ვიატკის რემედისელებისაგან და ხელს აწერდნენ მუშები და გლეხები. წერილს თანდართული ჰქონდა გერმანული თარგმანი. მე შევუდექი იმის გამოანგარიშებას, თუ რამანძილით იყვენ ეს ამხანაგები ჩემგან დაშორებულნი, რომლებიც მე არასოდეს პირადად არ მენახა, მაგრამ მაინც ძმური სიყვარულით გამთბარ წერილს მწერდნენ. ძნელი ასაწერია ის სიამოვნება და აღფრთოვანება, რაც იმ წერილმა გამოიწვია ჩემში.

რამდენიმე დღის შემდეგ „წითელი დახმარება“-ს წარმომადგენელმა ამს. გ... მოახერხა ჩემი ნახვა. ჩვენი საუბარი, რომელიც შეეხებოდა ჩემი საქმის გადაშინჯვას, სწარმოებდა საპატიმროს სამი უფროსი მოხელის თანდასწრებით. მათ შორის იყო იმპერიის არმიის ყოფილი მაიორი, რომელიც იქ ასრულებდა საპატიმროს ზედამხედველის თანამდებობის მოვალეობას.

ამს. გ... ძალიან მოხერხებით მოქმედებდა, მას უნდოდა ეს მომენტი გამოეყენებინა იმისათვის, რომ გადმოეცა ჩემთვის საბჭოთა კავშირის მუშებისა და გლეხების მიერ გადმოგზავნილი ამანათი—პატარა ყუთით კამფეტები, რომელიც მიეღოთ მოსკოვის სახელმწიფო საკამფეტო ფაბრიკიდან. მაგრამ ეს საქმე არც ისე ადვილი აღმოჩნდა. ამს. გ... უთხრეს, რომ რაიმე ამანათის გადაცემა ჩემზე ყოვლად შეუძლებელი იყო, მით უფრო საბჭოთა კავშირიდან გადმოგზავნილის. ამს. გ... შეეცადა დაეყოლებოდა საპატიმროს აღმინისტრაციის წარმომადგენლები, მაგრამ ცდა ამაო გამოდგა. დაბოლოს ამ უკანასკნელებზე გაიმარჯვა უბრალო ცნობის მოყვარეობამ. იმათ ექვი შეეპარათ, რომ ამს. გ... მიერ მოტანილ ყუთში კამფეტები იქნებოდა. მათი აზრით საბჭოთა კავშირში უდიდესი სიმშვილი იყო, სადაც მშობლები „ტყამდნენ თავიანთ ბავშვებს ხორცს“. ამიტომ მათ არ სჯეროდათ, რომ რუსეთის მუშებს შეეძლოთ გამოეგზავნათ კამფეტები ისეთი „დამნაშავესათვის“, როგო-

რაც ვიყავი მე. იმპერატორის მამორო კი დარწმუნებული იყო, რომ იმ უთუში ხელის უშუბარები იქნებოდა. ამხ. გ... გახსნა უთი და აღმოჩნდა, რომ ის სავსე იყო შოკოლადითა და სხვადასხვა ტკბილეულებით. ამხ. გ... შესთავაზა მათ ტკბილეულობა. ცოტა შეუყუჟმანდნენ, მაგრამ მაიორმა ვერ მოითმინა და აიღო ერთი ცალი შოკოლადი. იმ ხანებში გერმანიაში სიმშლიობა იყო და მაიორს ძალიან ენატრებოდა ალბათ ტკბილეულობა... ამის შემდეგ ამხ. გ... უფრო ადვილათ მოახერხა ეთხოვა მაიორისათვის, რომ უთი დაეტოვებიათ ჩემთვის

რამდენიმე წუთის შემდეგ, როცა მე საკანში დავბრუნდი ჩემთან მოვიდა ორი ზედამხედველი და განცვიფრებულნი მეკითხებოდნენ.

— ჰელც, თქვენ მართლა მიიღეთ სურსათი რუსეთიდან?

— დიას, მივიღე, სინჯეთ გეთაყვა, აბა ნახეთ როგორია,—

მივუგე მე.

მათ მართლაც სინჯეს და მსთხოვეს მიმეცა ცოტა ქალებისა და ბავშვებისათვის. მთელი დღის განმავლობაში ჩემთან განუწყვეტლივ მოდიოდნენ ზედამხედველები და სხვა მოხელეები. ყველას აინტერესებდა ენახა მართლა მოსკოვიდან მივიღე, თუ არა ტკბილეულობა ყველას ვაძლევდი ვიდრე არ გამითავდა. მთელი თვის გან-

მდლობაში ეს იყო ახალი ამბავი საპატიმროში. პატიმრებსა და მოსამსახურეებს შორის განუწყვეტელი დავა იყო იმის შესახებ, რომ როგორ შეიძლებოდა სიმშლით განადგურებულ ქვეყნიდან მე კატორღელს მიმეღო მთელი უთი ტკბილეულობა. სიმართლე უნდა ითქვას უშუბარა უფრო მეტ სენსაციას ვერ გამოიწვევდა საპატიმროში, ვინაიდან იმ ამანათის მიღების შემდეგ მე ძალიან გავაფართოვე აგიტაცია.

საპატიმროს ადმინისტრაციისათვის ნათელი იყო ეს ამბავი და, როცა ვიატკელმა*) რემედახელებმა მე გადმომიგზავნეს წითელი არმიელის წიგნაკი, ეს ჩამომართვეს და პირში მითხრეს ჩვენ გვეშინია შოკოლადის მიღების ამბავი არ განმეორდესო. საპატიმროს უფროსმა ჩამომართვა წიგნაკი და უარი მითხრა მის დაბრუნებაზე. ამის საპროტესტოთ მე გამოვაცხადე სიმშლიობა და ვისიმშლილ სანამ არ დამიბრუნეს ის.

მაქს ჰელცი.

* ვიატკის ერთ-ერთმა პოლკმა მე ჩამრიცხა საპატიო წითელ-არმიელათ.

მ. შ.

ქალის სიტყვა

(რვა მარტის გამო)

თქვენ თუ დღემდის,—
მოიტანეთ ეს ლამპარი:
გადალახეთ,—
ზღვა, ხმელეთი, მთა და ბარი.
თქვენ თუ მუდამ,—
გაერთებდათ ერთი რწმენა:
ბრძოლის ცეცხლი,—
მხოლოდ ბრძოლის აღმაფრენა.
თუ აქამდე,—
დროშა ერთხელ არ დაჰხარეთ:
ძველ სამყაროს,—
ღრმა საფლავი გაუთხარეთ.
თუ თქვენ ლეშზე,—
სევდ-ყორნები ვერ ახარეთ.
შური, მტრობა,—
ააფეთქეთ ამოყარეთ.
თუ გინახივთ,—
სისხლიანი ღამე, დილა:
და რიგი კი,—
ჯერ აღარსად დაჩოქილა.
თუ თქვენ გზებზე,—
შუქსა ჰფენდა მომავალი:
ამ ბრძოლაში,—
მხარში გედგათ მონა-ქალი.
და დღეს როცა,—
თეთრი შუქი მიწას ჰფარავს:
როცა ღამე,—
გამყინავი, სულს არ ჰზარავს,
ჩვენს ქვეყანას,—
უალერსებს სიო წყნარი:
და ჩანჩქარი,—
მთის ფერდობზე მონაჩქარი.
როცა ირგვლივ,—
სიწყნარეა სრული, მშვიდი:
განვლილია,—

სახიფათო ბეწვის ხიდი.
ჩადგა ყველგან,—
ბრძოლის ცეცხლი, ბრძოლის ქარი:
ზეიმს იხდის
შრომის შვილი განამწარი.
ვუმხერ მშვიდად,—

შეიზი, არაბთა ცენოსანი ნაწილის ხელმძღვანელი მაროკოში, რომელიც ემსახურება ფრანგ კოლონიზატორებს

ამ ოცნების ტურფა მხარეს:
და ვივიწყებ,
განვლილ დღეთა სიმწუხარეს.
ჩემში ჰფეთქავს,—
უჩვეოლო აღმაფრენა:
დღეს სხვა არის,—

ჩემი მრწამსი, ჩემი რწმენა.
ვუვლი ფაცხას,—
ლარიბ ქონში—ლარიბ კერას:
ვაგუგუნებ,—
გლოვის ნაცვლად სხვა სიმღერას.
მე მსურს ისევ,—
შემოგველო ამ ქვეყანას:
სადაც მუდამ,—
ქარი არხევს ხორბლის ყანას.
ამ მთას, ამ ველს,—
სად ჩანჩქერი მოწანწყარებს:
და მზის შუქი,—
შემოანგრევს ცისკრის კარებს.
რა ტურფა,—
რა ღამაში ჩემი მხარე:
ქალწულივით,—
მორთული და მონარნარე.
თითქოს ხევში,—
ვიღაც არხევს ჩანგის სიმებს:
ვიშ, შენს ხილვას,—
აქ მკდარიც კი გაიღვიძებს.
მეფობს შრომა,—
მხოლოდ შრომის სიყვარული:
მასში არის,—
სილამაზე დაფარული.
და დღეს თუ ვზრდი,—
მებრძოლ შვილებს სატრფიალოს:
არა მიტომ,—
რომ ქვეყანა ატიალოს.
მე მსურს მოძმის,—
სიყვარული გულში ჰქუხდეს:
სხვის ბედით და,—
უბედობით ისიც სწუხდეს.
ერთ დროშის ქვეშ,—
ყველა ერთად ოფლსა ღვრიდეს:
ბრძოლის გმირი,—
შრომაშიაც გმირად იდგეს.

პ. ოდიშელი

როგორ ცხოვრობენ მექსიკელი გლეხები

მექსიკა უდიდესი მხარეა, ის მდებარეობს შეერთებული შტატების სამხრეთით და უჭირავს 4 1/2 ჯერ მეტი სივრცე ვიდრე გერმანიის იმპერიას. ქალაქებში მექსიკა ითვლება „დამოუკიდებელ დემოკრატიულ რესპუბლიკად“. სინამდვილეში კი ის არის ნახევრად კოლონიალური ქვეყანა, რომლის ბატონ-პატრონია უცხოელი, განსაკუთრებით კი ამერიკის კაპიტალი. იმათ ეკუთვნის მექსიკის მთელი მრეწველობა მისი რკინის გზებით, ნავთის სარეწაოებით, ოქროს, ვერცხლისა და სპილენძის ბუდობებით. უცხოელების ხელშია აგრეთვე საუკეთესო მიწები, სადაც მოჰყავთ მანისი, ქერი, ცერცვი, თუთუნის და შაქრის ღერ-წანი.

მექსიკის მოსახლეობის დად უმრავლესობას გლეხები წარმოადგენენ. 16 ათასი მცხოვრებიდან 85 % მიწის დამუშავებას მისდევს. მათი უმრავლესობა შეადგენს უღარიბესი და მოჯამაგირე გლეხები. მექსიკის 13.000 მემამულეს და კულაკებს უჭირავთ 92 მილიონი ჰექტარი მიწა, ხოლო 750.000 მეურნე გლეხებს აქვთ 15 ჯერ უფრო ნაკლები მიწის სივრცე, ვიდრე აღნიშნულ კულაკებსა და მემამულეებს. მექსიკაში მოჯამაგირეთა რაოდენობა 6 მილიონამდე აღწევს.

უცხოელ და ადგილობრივ „ხაზინების“ განკარგულებაში მომუშავეთა მდგომარეობა მეტად აუტანელია. სამუშაო დღე გრძელდება 12—14 საათამდე, ხოლო ხელფასი 25—40 კაპ. არ აღემატება;

ეხლა საკითხაია, თუ როგორ ცხოვრობს მექსიკელი საშუალო და უღარიბესი გლეხი.

მათ უდგათ პატარა სახლები, რომლებსაც არ გააჩნიათ ფანჯრები. დღისით კარი ღიაა და აქედან შედის სინათლე. ღამით კი იკეტება. საკმელად ხმარობენ სიმინდსა და ლობიოს. პური და ხორცი სრულიად არაა ხმარებაში. ტანთ აცვიათ ბამბის პერანგი — ნიფხავს არ ატარებენ. ხმარობენ ოჯახში მოქსოვილ მატყლის საბანს, რომელსაც თავზე წამოიცვამენ, ამას ეძახიან პლაშსაც და ის ჰფარავს წინა და უკანა ნაწილს, გვერდები კი ღია აქვთ. ჰხურავთ ჩალის ქუდი და აცვიათ სანდლები. მექსიკაში ჰავა ზომიერი და თბილია, მაგრამ დილითა და საღამოთ ძალიან ცივა. გლეხები, რომლებსაც უნდებოდათ სხვადასხვა საკმების გამო ქალაქებში წასვლა უბინაობის გამო იძულებულნი არიან ღამე ცისქვეშ გაათიონ, ასეთ შემთხვევებში ისინი ითოშებიან და იყინებიან.

მექსიკის ღარიბი გლეხობის მდგომარეობა კიდევ უფრო გაამწვავა უკანასკნელ წლებში ამერიკაში ჩამოვარდნილმა კრიზისმა. შესამჩნევად დაეცა ვერცხლის, სოფლის ნაწარმოებისა და პირუტყვის ფასი. მეტათ გაიზარდა უმუშევრობა. ყველაფერი ეს აძლიერებს მუშათა და გლეხთა რევოლუციონურ მღელვარებას და ხელს უწყობს სტიქიურ გაფიცვებს. მექსიკაში გაბატონებული ბურჟუაზიული მუქთახორები და იმპერიალისტები ყოველგვარ ზომებს ღებულობენ მშრომელი მასების რევოლუციონური მოძრაობის აღსაკვეთად. ამით აიხსნება ის გაუგონარი გალაშქრება მუშებისა და გლეხების წინააღმდეგ, რომელსაც დღეს აქვს ადგილი მექსიკაში.

დონ-ბაო.

უფრო მეტი სიცოცხლე რემედასის ორგანიზაციებში

(ქუთაისი)

1930 წ. 10 იანვარს ქუთაისის რემედასის საოლქო კომიტეტის ბინაზე, შესდგა ქალაქის რემედასის უჯრედების მდივნებისა და აქტივთა თათბირი, სადაც დღის წესრიგში დასმული იყო ინკასაციაზე გადასვლის საკითხი უჯრედების მუშაობის ნაყოფიერად ჩასატარებლათ.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა რემედასის საოლქო კომიტეტის პ/მგ. მდივანმა ანზ. ძოძუაშვილმა, რომელმაც აღნიშნა, ის თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს რემედასის ორგანიზაციებს დღევანდელ პირობებში.

მომხსენებელი შეეხო აგრეთვე იმას, თუ რა მნიშვნელობა აქვს მატერიალურ დახმარებას კაპიტალისტურ ქვე-

ყნების ციხეებში მომწყვდეულ ტყვეების დასახმარებლად.

მოხსენების დამთავრების შემდეგ გაიმართა კამათი.

შემდეგ უჯრედების მუშაობის გა-

ჯანსაღების მიზნით გამონათლილი იქნა მთელი რიგი პრაქტიკული მითითებანი, როგორიც არის ზემდგომი ორგანოების ენერგიული ხელმძღვანელობის გაძლიერება უჯრედებზე,

საბერძნეთის ჯარები მანევრებზე

კრების დროულად მოწვევა, ინტერ-
ნაციონალურ აღმზრდელობითი მუშა-
ობის გაძლიერება, თითოეულ უჯრე-
დის მიერ ოქმის ასლის გადმოგზავნა
ოლქკომში, უჯრედის მუშაობის გაც-
ნობისა და მათთან ცოცხალი კავში-
რის დაქვრის მიზნით და სხვა.

თათბირი ფრიად მნიშვნელოვანი
და დამაკმაყოფილებელი იყო. რის
შემდეგაც თითოეულმა უჯრედის აქ-
ტიურმა წევრმა მზურვალე და ენერ-
გიული მონაწილეობა აღუთქვენ მო-
მავალში მუშაობის გასაჯანსაღებლად
და გამოიტანეს საბოლოო დადგენი-
ლება შემდეგი წინადადებით: დაუ-
ლაღე ენერგიით ვემსახუროთ ზემ-
დგომ ორგანოების მოწოდებებს, დე-
ტალურად შევისწავლოთ და შევიგ-
ნოთ რემედასის მნიშვნელობა, რათა
უფრო შეუმსუბუქოთ ტანჯვა კაპიტა-
ლის საპატიმროებში მოქცეულ პოლიტ
პატიმრებს.

ბ. ტოგონიძე.

რემედასის უჯრედი

(ქ. ბათოში, აჭარის ტანის აგრო-ტეხ-
ნიკუმი)

აჭარის ტანის აგრო-ტეხნიკუმთან
რემედასის უჯრედი ჩამოყალიბდა
1927 წ. აღნიშნული უჯრედი აერთი-
ანებს 130 წევრს და სოციალისტურ
შეჯიბრებაში გამოწვეული ჰყავს აქ.
პედაგოგიური ტეხნიკუმთან არსებუ-
ლი რემედასის უჯრედი.

უჯრედი ხშირად მართავს ფასიან
საღამოებს, რომლიდან შემოსული თან-
ხა დაუყოვნებლივ ეგზავნება რემედა-
სის საოლქო კომიტეტს. სისტემატი-
ურად იმართება უჯრედის კრებები,
წევრთა უმრავლესობა ესწრება და ის
აქტურ მუშაობას აწარმოებს მასების
ინტერნაციონალურად აღზრდის პრინ-
ციპების ცხოვრებაში გასატარებლათ.

ახალგაზრდობა მთლიანად არის ჩაბ-
მული რემედასის მუშაობაში, ის უდი-
დეს ხალისს იჩენს ამ ორგანიზაციი-
სადმი, მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ე'
ხდება ზემდგომ ორგანოების ხელმძ-
ღვანელობის გარეშე. უნდა აღინიშ-
ნოს, რომ ზემდგომი ორგანოები თავს
არ იწუხებენ და სრულიად უყურად-
ღებოთ სტოვებენ ქვემდგომ ორგანიზა-
ცია-უჯრედებს. საჭიროა ამ გარემოე-
ბას მიექცეს ჯეროვანი ყურადღება
და ის გამოსწორებული იქნეს.

კომუნის დღეებში. კანტონელი კომუნარები ქუჩებში

საჭიროა უფრო მეტი უნარიანობა,
ხელმძღვანელობის გაძლიერება, რათა
ძირითად ორგანოებმა შესძლონ და-
კისრულები მოვალეობის პირნათლათ
ასრულება.

ჩვენ მოვითხოვთ უფრო მეტ ყურა-
დღებას საოლქო კომიტეტისაგან.

ლევან კილაძე

ჩამოყალიბდა რემედასის რაიკომი
(ონი, ქუთაისის ოლქი)

გასული წლის დეკემბრის 10 მო-
წვეულ იქნა რემედასის ონის რაიო-
ნული კონფერენცია. დღის წესრიგში
იდგა რაიკომის ჩამოყალიბება დარა-
იონებასთან დაკავშირებით.

მომხსენებელათ გამოვიდა რემედა-
სის ქუთაისის საოლქო კომიტეტის
წარმომადგენელი აშხ. ნ. ჟდენტი. მო-
ხსენების შემდეგ არჩეული იქნა რაი
კომის შემადგენლობა 15 წევრისა და
3 კანდიდატის შემადგენლობით.

რაიკომის თავმჯდომარეთ არჩეულ
იქნა ივანე ბეშიძე, წევრებათ: აპ.
გურგენიძე, გრ. ჯაფარიძე, შიო თვა-
ლერელიძე, ალიოშა ბუაძე, კალის-
ტატე კობერიძე, და ლუკა ქელიძე.

უსურვოთ ახლად ჩამოყალიბებულ
რაიკომის წევრებს ნაყოფიერად მუ-
შაობა რემედასის საქმიანობის მკვი-
დრ ნიადაგზე დასაყენებლათ.

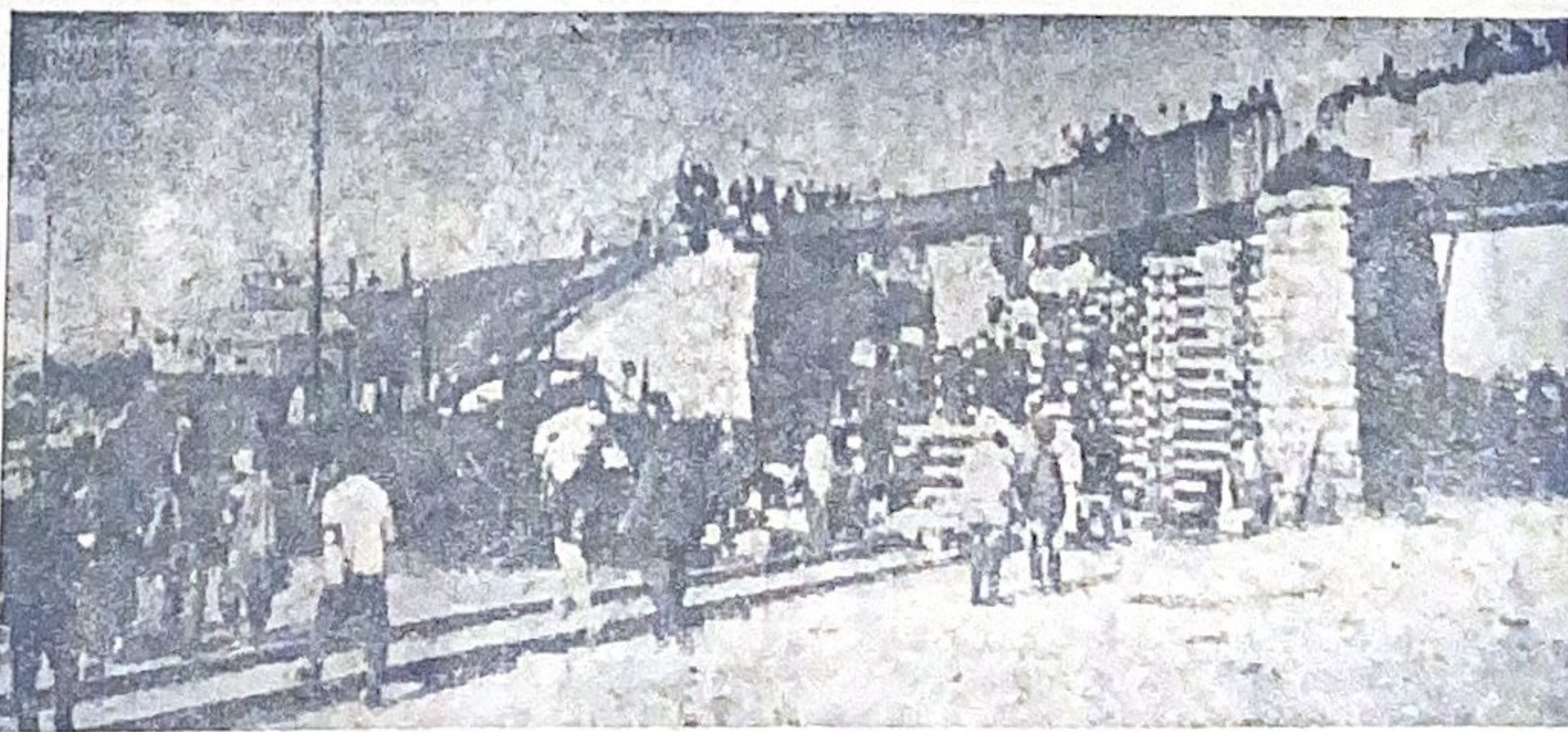
კ—ი.

არც ჩვენ ჩამოვრჩით

(სად. არგვეთი. ქუთაისის ოლქი)

ჩვენს სადგურშიაც ჩამოყალიბდა
რემედასის უჯრედი, რომელიც აერ-
თიანებს ადგილობრივ მუშა-მოსამსა-
ხურეთა მთელ 100%.

ახლად არჩეული რემედასის ბიურო
კარგად მუშაობს ეწყობა რემედასის
კუთხე, ტარდება მოხსენება-საუბრები
რემედასის მიზნებისა და ამოცანების
შხსასებ. უჯრედს შემუშავებული აქვს

კანტონის კომუნის დაცემის შემდეგ. ჩინელი ხუნზუების მიერ დარბეული რკინის გზის
სადგური

ოფიციალური განყოფილება

ცირკულარულად

რემედაციის ყველა საოლქო, სამაზრო და რაიონულ კომიტეტებს.

რემედაციის წევრთა აღრიცხვის მოწესრიგების შესახებ.

რემედაციის საკავშირო ცენტრს მე-3-მე პლენუმის გადაწყვეტილებათა თანახმად რემედაციის საქართველოს ცენტრალური კომიტეტი აღდგენს დამტკიცებული იქნეს წევრთა აღრიცხვისათვის შემდეგი ინსტრუქცია:

ა) აღრიცხვის ტექნიკურად ჩატარების შესახებ.

1. რემედაციის ყველა უჯრედში გაუქმებული იქნეს დღემდის არსებული წევრთა სია და მის ნაცვლად შემოღებული იქნეს სააღრიცხვო ბარათები ყოველ ცალკე წევრზე.

2. სააღრიცხვო ბარათის ცალ მხარეზე აღნიშნულია ცნობები წევრის სქესობრივი, სოციალური, პარტიული და რემედაციის ხაზით დატვირთვის შესახებ, ხოლო მეორე მხარეზე კი—თანხების შეტანის (საწევრო და ნებაყოფლობითი შეწ. ცნობები ყოველ კვარტალში და რემედაციის წევრობის სტაჟი.

3. სააღრიცხვო ბარათები ინახება: ა) მსხვილ უჯრედებში, იქ სადაც მუშაობა მიმდინარეობს სამექროებში—სამექროს უჯრედის მდივანთან; ბ) წვრილ უჯრედებში—უჯრედის მდივანთან.

4. ახალ წევრთა ჩასაბმელათ უჯრედის მდივანი ამკრეფებს ან სამექროს რწმუნებულებს აძლევს სააღრიცხვო ბარათის განსაზღვრულ რაოდენობას, რომელიც შეესაბამება შემდეგ დაუყოვნებლივ უბრუნდება მდივანს.

5. ცნობები საწევრო გადასახადისა და ნებაყოფლობითი შემოწირულობათა, შესახებ აღინიშნება მდივნის, ან საამისოთ სპეციალურად გამოყოფილი ბიუროს წევრის მიერ ყოველი წევრის ბარათზე, შეტანის საკონტროლო ცნობების თანახმად, რომელსაც

მიიღებს ხაზინადარი რწმუნებულებისა და ამკრეფებისაგან.

6. რემედაციის წევრის ერთი სამექროს უჯრედთან მეორეში გადასვლის დროს, სამექროს უჯრედის მდივანი მის სააღრიცხვო ბარათს უგზავნის სათანადო უჯრედის მდივანს, ამრიგად რემედაციის წევრი მექანიკურად გამოირიცხება ერთი სამექროს უჯრედისა და შევა მეორეში.

7. თუ კი რემედაციის წევრი შორდება დაწესებულებას დატოვების, ან შემცირების გამო, მაშინ მას ხელზე ეძლევა თავისი სააღრიცხვო ბარათი და ის ვალდებულია ეს წარადგინოს იქ, სადაც იმუშავეს პირვანდელი სამსახურის აღდგოიდან გასვლის შემდეგ. ის უჯრედი, სადაც ეს ამხანაგი შევა სხვა ბარათს არ ავსებს გარდა მის მიერ წარმოდგენილისა.

8. როგორც ერთი სამექროდან მეორეში გადასვლის, ისე ერთი დაწესებულებიდან მეორეში გადასვლის დროს უჯრედი, საიდანაც ის გავიდა, ავსებს ბარათის „დუბლიკატს“, რომელზედაც აღინიშნება მარტო გვარი და სიტყვა „გ ა ვ ი დ ა“. ეს დუბლიკატი ჩაიდება სხვა ბარათებში და ამრიგად იწარმოებს გამოანგარიშება წევრთა მოძრაობის შესახებ.

9. იმ შემთხვევაში, როცა რემედაციის წევრი უარს აცხადებს წევრობაზე მისი ბარათი გამოირიცხული უნდა იქნეს ბარათების საერთო რაოდენობიდან და გასვლის დროის აღნიშვნით ინახება ცალკე საქმეში ანგარიშებისათვის.

ბ) ხელმძღვანელობის შესახებ.

ყველა საოლქო, სამაზრო და რაიონული კომიტეტების მიერ მომავალში გაძლიერებული უნდა იქნეს ხელმძღვანელობა რემედაციის წევრთა აღრიცხვის სწორად დასაყენებლათ აღვიღებ:

ამისათვის:

ა) პერიოდულად იქნეს ქალაქის რაიკომთან ერთად, პლენუმზე, ან პრეზიდიუმის კრებაზე

განხილული საკითხი ორგანიზაციის სტატანგარიშის შესახებ, იმ ცვლილებათა შესახებ ორგანიზაციაში, რომელშიაც ჩატარებული იქნება რემედაციის მეორე ყრილობის დადგენილებები;

ბ) ძირითად უჯრედების დათვალიერების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს წევრთა აღრიცხვის ჩატარების საქმეს და ცოცხალი ინსტრუქციის მიცემას.

ყველა საოლქო და რაიონულ კომიტეტებს.

ა) ორგანიზაციის აქტიური წევრებისაგან ჩამოყალიბებული იქნეს აღმრიცხველთა სპეციალური ჯგუფები, იმ მიზნით რათა მათ მისცენ სათანადო ინსტრუქციები უჯრედებს წევრთა აღრიცხვის საკითხებში და დახმარება აღმოუჩინოს მათ ამის ჯეროვანად ჩატარებაში.

ბ) აღნიშნული ჯგუფის წევრები ვალდებული არიან დაეხმარონ კომიტეტს უჯრედებიდან მიღებული ანგარიშის გადასინჯვაში და მათ საერთოდ შეჟამებაში.

გ) ვიდრე შემდგომ კომიტეტში გაიგზავნებოდეს სტატანგარიშები ყოველი კომიტეტი ვალდებულია ის განსახილველათ წარუდგინოს აქტივისა და პრეზიდიუმის გაფართოებულ სხდომას, ან პლენუმს, რათა ციფრებიდან გამოყვანილი იქნეს მომავალი მუშაობისათვის აუცილებლათ საჭირო განმარტება-მითითებანი (მიმდინარე აღრიცხვა, ახლად ჩაბმულთა პროცენტული შემადგენლობა, რემედაციიდან გასვლის მიზეზები და სხვა).

რემედაციის საქართველოს ცენტ.

კომ. თავმჯდ.: შამში ლეჟავა

პ/მგ. მდივანი: ვლ. თოდრია

თვითრი სამეშაო გეგმა. სადგურში მოსამსახურეთა მთელი შემადგენლობა გაერთიანებულია რემედაციის უჯრედში.

უკანასკნელ ხანებში სწარმოებს გაცხოველებული მუშაობა ახლო მახლო მცხოვრებ გლეხებისა და დიასახლის ქალთა ჩასაბმელათ რემედაციის ორგანიზაციაში. საჭიროა ამ საქმის დაჩქარება და მოგვარება. ამ მაგალითს უნდა მიბადონ აგრეთვე დანარჩენი უჯრედებმაც, რათა არც ერთი მშრომელი ჩვენს ქვეყანაში არ დარჩეს რემედაციის რიგების გარეშე.

ქ. ფოთის რემედაციის აქტივი

მუშაობა სუსტია

(რედინგის თემი, ქუთაისის ოლქი)

თემში 1927 წ. არსებობს რემედაციის უჯრედი. არ შეიძლება ითქვას რომ აქ მუშაობა არ სწარმოებდა თავიდან; 1928 წ. უჯრედი აერთიანებდა 130 წ. სისტემატიურად იკრიბებოდა საწევრო ანარიცხები და სხვ.

დღეს კი მუშაობა მეტად ცუდ პირობებშია ჩამდგარი, მუშაობა სრულიად არ სწარმოებს. 1828—1929 წ.წ. საწევრო ანარიცხები დღესაც არაა აკრეფილი. არ იწვევენ წევრთა საერთო კრებებს არ კეთდება სათანადო მოხსენებები.

ყველაფერი ეს უნდა მიეწეროს იმას, რომ არ არის ხელმძღვანელობა, უჯრედს ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ ხელმძღვანელი ამხანაგები. ეს მდგომარეობა უნდა იქნეს გამოსწორებული, დროა ამხანაგებმა შეიგნონ, რომ ასე შეუძლებელია რემედაციის საქმიანობის მკვიდრ ნიადაგზე დაყენება.

ბ. მ.

რემედაციის ორგანიზაციის მუშაობა

(მარტვილი, სენაკის მაზრა)

აღნიშნულ თემში რემედაციის ორგანიზაცია არსებობს 1927 წ., მაგრამ მისი მუშაობა ძლიერ მოსუსტებდა. არ იყო ჩამოყალიბებული ქვედა უჯრედები, არ სწარმოებდა წევრთა აღრიცხვა, საწევრო ანარიცხების აკრება და სხვ. ერთის სიტყვით, უნდა ითქვას, რომ რემედაციის ორგანიზაცია თემში არავითარ ნაყოფიერ მუშაობას არ აწარმოებდა.

1928 წ. ეს მდგომარეობა გამოსწორდა ადგილობრივ პარტ-ორგანიზაციის ხელმძღვანელობით. უნდა განვაცხადოთ, რომ დღეს მშრომელთა დიდი უმრავლესობა ჩაბმულია რემედაციის რიგებში. კომიტეტის ხელმძღვანელობით თემის მასშტაბით ჩამოყალიბდა 8 უჯრედი, რომელშიაც გაერთიანებულია 700-დე წევრი.

სათემო კომიტეტი ამ უჯრედებს აქტიურ დახმარებას უწევს, აგზავნის იქ გამოცდილ და მცოდნე ამხანაგებს მუშაობის სათანადო დონეზე დასაყენებლად. დღეს უჯრედებში გაჩაღებული ინტერნაციონალური მუშაობაა. ნაყოფიერად იქნა ჩატარებული რემედაციის კვირეული, მთელი შემოსავალი გადაცემულია დანიშნულებისამებრ. სათემო კომიტეტი სისტემატიურად იწვევს უჯრედთა სარევიზიო კომისიებს წევრთა თათბირებს სათანადო დირექტივების მისაცემად.

თემის ბიუროს შეჯიბრებაში გამოწვეული ჰყავს ხონის თემის რემედაციის ბიურო.

საერთოდ უნდა ითქვას, რომ რემედაციის მუშაობას გამოცოცხლება ეტეობა და უნდა ვიგულისხმოთ, რომ მომავალში ის გაამართლებს დაკისრებულ მოვალეობას სრული ახი პროცენტით.

კონსტანტინე კოკია

ჰოლანდიის მთავრობის ჯარები, მიდიან კუნძულ იავაზე ჰოლანდიის კოლონიალური ბურჟუაზიის ქონების დასაცავად.

სოციალისტური შეჯიბრის რემედაციის ორგანიზაციაში

ქ. ზესტაფონის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმიდან არსებული რემედაციის უჯრედი აღფრთოვანებით ეგებება ადგილობრივ პედტექნიკუმიდან არსებულ რემედაციის უჯრედის მიერ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოწვევას *).

აღნიშნულ უჯრედის მიერ წამოყენებულ პირობებს ვუმატებთ ერთ მუხლს, სასელდროგრ: გამოწვეული იქნეს რემედაციის უჯრედში ძველი მუშაკი რევოლიუციონ რი წარსული რევოლიუციონური ამბების შესახებ მოგონებითი საუბრების ჩასატარებლად. ამ მიზნით ვიწვევთ რემედაციის შემდეგ უჯრედებს:

1. ძირულის 7 წლედთან არსებულ რემედაციის უჯრედს,
2. შორაპნის 7 წლედთან არსებულ რემედაციის უჯრედს,
3. საქარის რემედაციის თემკომს.
4. საქარის საცდელ სადგ. არსებულ რემედაციის უჯრედს და
5. საჩხერის 7 წ. არსებულ რემედაციის უჯრედს.

ქ. ზესტაფონის 7 წლ. არს. რემედაციის უჯრედი.

*) ჟურ. „რემედას“ № 11, ნოემბერი 1929 წ.

გაეროვება

ვიწერ ჟურნალ რემედაციის სამი თვის ვადით და ამავე მიზნით ვიწვევ ქ. ხონის პირველ შეიღწილიანი შრომის სკოლასთან არსებულ რემედაციის უჯრედის ყველა წევრებს, მოწაფეებს და შემდეგ მასწავლებლებს 1. პ. კინწუ რაშვილს, 2. ვ. ქუთათელაძეს, 3. ნ. გარდავაძეს და 4. გ. ჯანტურას.

ბაგრატ ჩხენკელი.

დავებმართო საერთაშორისო რევოლუციისათვის მებრძოლთ

რევოლუციისათვის მებრძოლთა მატერიალური დახმარების ფონდის გასაძლიერებლად რემედაციის ქუთაისის საოლქო კომიტეტის სალაროში შემატეს 5 მანეთი და ამავე მიზნით ვიწვევ შემდეგ ამხანაგებს:

1. ჟ. ძოდუაშვილს,
2. ი. კვიფინიძეს,
3. დ. ბითაძეს,
4. ბ. ნიკოლაიშვილს,
5. ლ. იმნაძისას,
6. დ. ცირეკიძეს,
7. დ. მდივნიშვილს,
8. აკ. მუქერიას,
9. ყ. ხურციძეს,
10. კალ. ბასილაძეს,
11. ალ. აბულაძეს,
12. ირ. მელაძეს,
13. ილ. ჩოჩუას,
14. ჟულ. გეგეჭკორს,
15. ტრ. ძოდუაშვილს,
16. გ. ანთაძეს და
17. ნიკ. კაშიას.

თამარ ლულაძე

• ბიბლიოგრაფია •

შამშე ლეჟავა. — „კომინტერ-
ნის ათი წელი“. რემედასის საქ. ცე-
კას გამომცემლობა, ტფილისი —
1929 წ. გვერდი—60, ტირაჟი—5000,
ფასი—30 კაპ.

რემედასის საქ. ცენტრალურმა კო-
მიტეტმა უკანასკნელ წლებში შესამ-
ჩნევად გააფართოვა საგამომცემლო
საქმე. ამ გარემოებას სიხარულით
უნდა მივხედოთ ვინაიდან რემედასის
ლიტერატურის სინაკლებე მეტად სა-
გრძნობი იყო ჩვენს წიგნის ბაზარზე.

როგორც ვიცით რემედასის გამომ-
ცემლობა, როგორც საბჭოთა კავში-
რის სხვა ნაციონალურ რესპუბლიკე-
ბში, ისე საქართველოში მიზნით ისა-
ხავს ისეთი ხასიათის ლიტერატურის
გამომცემას, რომელიც ნათელს მოჰ-
ფენს თეთრი ტერორის აღვირახსნი-
ლობას დასავლეთ-ევროპისა და აღ-
მოსავლეთის კოლონიალურ ქვეყნე-
ბში.

ამ თვალსაზრისით აღნიშნული წი-
გნი ოდნავ უკან დახევაა გამომცემ-
ლობის მხრივ, მაგრამ ის მაინც
თვალსაჩინო მოვლენათ უნდა ჩაით-
ვალოს, ვინაიდან ამხ. შამშე ლე-
ჟავა ამ ნაშრომში აგვიწერს თავის
პირად შთაბეჭდილებებს კომინტერ-
ნის კონგრესებზე, რომლის უშუალო
მონაწილე ის იყო სხვადასხვა დროს.

უნდა აღინიშნოს, რომ ქართულ
ენაზე არ მოიპოვება სხვა ასეთი ხა-
სიათის წიგნი და ამ მხრივ მისი გა-
მოცემა სრულიად მიზანშეწონილათ
უნდა ჩაითვალოს. რემედასის უჯრე-
დებმა უნდა იღონონ, რათა ეს წიგ-
ნი გავიდეს მასაში და რემედასის
ყოველმა წევრმა წაიკითხოს ის.

აქვე უნდა აღინიშნოს ის გარემო-
ება, რომ აღნიშნული წიგნი მეტად
ლამაზი და მოხდენილი ენით არის
დაწერილი და იკითხება, როგორც
მხატვრული ნაწარმოები, რაც უნდა
ჩაითვალოს ავტორის მიღწევად.

წიგნი მეტად ლამაზათ არის გა-
მოცემული და ფასიც ხელმისაწვდო-
მია.

ვ. გ—ი.

გ. კროვიცკი. — „რა არის რე-
მედას“. რემედასის საქ. ცეკას გა-
მომცემლობა. ტფილისი—1930 წ.
გვერდი—32, ტირაჟი—5000, ფასი
—15 კაპ.

მიუხედავად იმისა, რომ რემედასის
ორგანიზაცია უკვე მეშვიდე წელია,
რაც არსებობს საქართველოში, ბევრმა
არცკი იცის ამ საერთაშორისო ორ-
განიზაციის დიადი ამოცანები.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ყოველად
დაუშვებელ ნაკლის გამოსასწორებ-
ლათ თითო-ორი წიგნაკის მეტი
არაფერი გამოცემულა ქართულ ენა-
ზე. ამ გარემოებას უნდა მიექცეს
ჯეროვანი ყურადღება რემედასის
საქ. ცეკას გამომცემლობის მიერ და
ის დაუყოვნებლივ უნდა იქნეს გამოს-
წორებული.

აღნიშნული წიგნაკი კი საგრძნობ-
ლათ ავსებს ამ ხარვეზს, ვინაიდან
ის ნათლად განმარტავს, როგორც
რემედასის მიზნებს და ამოცანებს
საერთოდ, ისე რემედასის სექციების
მოღვაწეობას და თეთრი ტერორის
თარეშს კაპიტალისტურ ქვეყნებში.

ეს წიგნი ფართოდ უნდა იქნეს
გავრცელებული, როგორც რემედასის
წევრთა შორის ისე მშრომელ მოსახ-
ლეობაში.

წიგნი ლამაზათ არის გამოცემუ-
ლი და ფასიც ხელმისაწვდომია ყოვე-
ლი მშრომელისათვის.

რემედასის უჯრედებმა უნდა გამო-
იყენონ ადგილებზე ჩვენი აქტივი და
ფართოდ გაავრცელონ ეს წიგნაკი
მშრომელ მოსახლეობაში. სასურვე-
ლია ეს წიგნაკი მოხდეს ყველა ბიბ-
ლიოთეკა-სამკითხველოებსა და ქოხ-
სამკითხველოებში.

ი. ელდარელი.

ფასი 20 კაპ.

1 9 3 0

რემედას

— გამოვა თვეში ერთჯერ —
(წელიწადში თორმეტი ნუმერი)

**ყოველ ნუმერი თანვლ-
და წერილები და მიმო-
ხილვები:** კაპიტალისტურ და
კოლონიალურ ქვეყნებში მებრძოლ
მუშათა კლასისა და რევოლუციო-
ნური გლეხკაცობის ბრძოლებისა
და ცხოვრების შესახებ.

**მოგო- რევოლუციონური მო-
ნებები** ძრობის მონაწილეთა.

რემედასის ორგანიზაციებისა და
უჯრედების მუშაობის შესახებ
ცნობები და სხვა.

ფართვ ადგილი ეთმობა ლიტერა-
ტურასა და მხატვრობას.

ყოველ ცალკე 20 სურათი
ნუმერში თანვლდება.

ხელის მოწერის პირობები

ერთი წლით —	2 მან.	20 კაპ.
ცხრა თვით —	1 „	70 „
ექვსი თვით —	1 „	15 „
სამი თვით —	„	60 „
ერთი თვით —	„	20 „

ცალკე ნუმერი—20 კაპ.

გამომცემლობისათვის

ის პირი, რომელიც უზრუნველ-
დროზე ვერ მიიღება, საცხო-
ვრაველი ადგილის გამოცვლის,
ან სხვა რაიმე მიზეზის გამო
ვალდებული არიან ამის შე-
სახებ აცნობონ რედაქციას.

ყოველგვარი გაუგებრობის თა-
ვიდან ასაცილებლათ სასურველ
ზომები იძნება მიღებული რე-
მედასის საქართველოს ცეკას
გამომცემლობის მიერ.

გამომც. რემედასის საქ. ცენტ. კომიტეტი.

რედაქტორი: შამშე ლეჟავა.

სტ. ა. ფ. მიასნიკოვის სახ. გამც-ბა „ზ. ვ.“. შეგვ. № 697 მთავლ. № 506 ტირაჟი 8500